

COMMISSARIAAT VOOR DE MEDIA

JAAERVERSLAG
2011

COMMISSARIAAT VOOR DE MEDIA

JAARVERSLAG

2011

Inhoud

Voorwoord	3
1. De organisatie	5
2. Registratie en vergunningen	11
3. Toezicht	17
4. Handhaving	27
5. Beleidsregels	39
6. Internationale afstemming	43
7. Advisering	45
8. Mediamonitor	51
9. Vaste boekenprijs	53
10. Publieksvragen en -klachten	59
11. Financiële verantwoording 2011	63

Colofon

Jaarverslag 2011 is een uitgave van het Commissariaat voor de Media.

Samenstelling en eindredactie Afdeling Communicatie **Vormgeving** Gilles van Kesteren en Sebastiaan Traas, FC Klap, Hilversum **Fotografie** Dirk-Jan van Dijk, Amsterdam **Druk** Roto Smeets Grafiservices, Utrecht
Commissariaat voor de Media Hoge Naarderweg 78, 1217 AH Hilversum Postbus 1426, 1200 BK Hilversum
T 035 773 77 00 F 035 773 77 99 E cvdM@cvdM.nl | www.cvdM.nl

Voorwoord

2011 is een dynamisch jaar voor het Commissariaat voor de Media geweest. Het toezicht is permanent aan verandering onderhevig. De steeds verdergaande integratie van internet en televisie, toenemende ledenwerfactiviteiten door omroepverenigingen, een groeiend aantal nieuwe mediadiensten en andere ontwikkelingen in het mediaveld vragen van ons een alerte houding.

In opdracht van de minister van OCW heeft het Commissariaat onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van het beschikbaar stellen van de programmeergegevens van de omroepen. De minister heeft het advies uit het rapport overgenomen in haar mediabrief van 15 juni 2011.

Het afgelopen jaar voerden we vanzelfsprekend ook onze reguliere taken uit, zoals het verlenen van vergunningen aan publieke en commerciële media-instellingen, het analyseren van jaarrekeningen, het toetsen van nevenactiviteiten, het adviseren over mediabeleid en het handhaven van de vaste boekenprijs.

In 2011 verscheen de tiende editie van de Mediamonitor, met daarin een terugblik op de ontwikkelingen in het Nederlandse mediaveld in de afgelopen tien jaar. Uit een online enquête bleek dat er veel lof is over de Mediamonitor. Vooral het bijeenbrengen van trends, ontwikkelingen bij mediabedrijven en resultaten van gebruiksonderzoeken in één rapport wordt als waardevol gezien. Wij zijn erg trots op deze jaarlijkse uitgave.

Gevoed door zijn stakeholders, heeft het Commissariaat in 2011 ook gewerkt aan een richtinggevende visie op de toekomst van het toezicht. Het Commissariaat heeft in zijn strategie twee thema's centraal gesteld: het bevorderen van een gelijk speelveld en toezicht op maat. Om aan de verwachtingen van de buitenwereld tegemoet te blijven komen, werkte de organisatie aan verdere kwaliteitsverbetering op proces en inhoud. Ook werden enige nieuwe medewerkers verwelkomd. Met enkelen van hen kunt u nader kennismaken in dit jaarverslag.

Het Commissariaat moet zelf ook bijdragen aan de bezuinigingen op het mediabudget. Er zullen prioriteiten gesteld moeten worden voor 2012 en de perioden daarna, om een goede balans te kunnen vinden tussen het beschikbare budget en de taken die daarmee zijn uit te voeren. Met zijn werk beoogt het Commissariaat de onafhankelijkheid, pluriformiteit en toegankelijkheid van het media-aanbod te beschermen en daarmee de vrije meningsvorming te ondersteunen. De voorgenomen bezuinigingen vormen een uitdaging om deze belangrijke uitgangspunten te blijven borgen.

Hilversum, maart 2012

Tineke Bahlmann, voorzitter
Madeleine de Cock Buning, commissaris
Eric Eljon, commissaris

De organisatie

Hoofdstuk 1

De organisatie

Het Commissariaat voor de Media functioneert in een omgeving die aan sterke veranderingen onderhevig is. Media-instellingen hebben te maken met bezuinigingen en fusies, het mediagebruik van het publiek verschuift en het aanbod van audiovisuele content via mobiele toepassingen neemt toe. Een en ander heeft tot gevolg dat er veel nieuw beleid wordt ontwikkeld en nader uitgewerkt. Juist onder die omstandigheden is het functioneren van een onafhankelijke toezichthouder, tussen de Haagse politiek en de Hilversumse praktijk, van groot belang.

Wettelijke opdracht

Het Commissariaat voor de Media houdt als zelfstandig bestuursorgaan onafhankelijk toezicht op de naleving van de Mediawet en de Wet op de vaste boekenprijs. Het mediawettelijke toezicht betreft audiovisuele mediadiensten zoals radio en televisie; het toezicht op basis van de Wet op de vaste boekenprijs betreft Nederlandstalige boekuitgaven.

Belangrijke taken van het Commissariaat zijn het verlenen van vergunningen aan publieke en commerciële media-instellingen, het toezien op een duidelijke scheiding van redactie en commercie in het media-aanbod, het toezien op rechtmatige besteding van publiek geld, het waarborgen van eerlijke concurrentieverhoudingen, het monitoren van mediaconcentraties, het adviseren over mediabeleid en het handhaven van de vaste boekenprijs. Met zijn werk beoogt het Commissariaat de onafhankelijkheid, pluriformiteit en toegankelijkheid van het media-aanbod te beschermen en daarmee de vrije meningsvorming te ondersteunen. Het Commissariaat wordt bekostigd vanuit de media-begroting en de opbrengst van de toezichtskosten.

Toekomstvisie

In 2011 heeft het Commissariaat, gevoed door zijn stakeholders, gewerkt aan een richtinggevende visie op de toekomst van het toezicht. Vanuit zijn wettelijke taak van advisering over en toezicht op naleving van de Mediawet en de Wet op de vaste boekenprijs stelt het Commissariaat twee thema's centraal. Allereerst wil het Commissariaat zich inzetten voor het bevorderen van een gelijk speelveld. Onder het toezicht van het Commissariaat vallen verschillende clusters van met elkaar vergelijkbare media-instellingen of vergelijkbaar media-aanbod, gericht op vergelijkbare doelgroepen. Deze clusters definiëren de verschillende speelvelden. Het per cluster waarborgen van een gelijk speelveld en het vervullen van de functie van scheidsrechter ziet het Commissariaat als de centrale strategische keuze voor de komende jaren. Het tweede thema, dat

hiermee samenhangt, is de expliciete keuze voor toezicht op maat. Monitoring en handhaving krijgen per speelveld vorm en invulling. Dit betekent dat voor elk cluster een op maat gesneden keuze wordt gemaakt uit een bestaand palet aan toezicht- en handhavinginstrumenten.

Afscheid Jan van Cuilenburg

Ter gelegenheid van het afscheid van commissaris Jan van Cuilenburg per 1 april 2011 organiseerde het Commissariaat op 24 mei 2011 het symposium 'Nieuwe diensten van de publieke omroep? Public value als blijvende uitdaging' in het Instituut voor Beeld en Geluid in Hilversum.

Jo Bardoel (hoogleraar Journalistiek en Media), Henk Hagoort (NPO), Tom Nauta (NDP Nieuwsmedia), Marjan Hammersma (ministerie OCW), Eric van Stade (SBS) en Jan van Cuilenburg zelf waren de sprekers tijdens het symposium. Zij bogen zich over vragen als: wat zijn de maatschappelijke doelen van nieuwe publieke mediadiensten op internet en andere platforms? Welke publieke waarde moeten en kunnen deze diensten opleveren? En hoe vanzelfsprekend is het dat de publieke omroep ze aanbiedt?

Arendo Joustra (Elsevier), Valerie Frissen (hoogleraar ICT en sociale verandering), Laurens Verhagen (Nu.nl) en Lennart van der Meulen (VPRO) namen als panelleden deel aan de discussie over public value. Centrale vraag: hoe kunnen we public value definiëren? Een uitgebreid verslag van het symposium is te vinden in Co.Media, het externe magazine van het Commissariaat (nummer 137, juli 2011).

Nieuwe commissaris

Minister Van Bijsterveldt van OCW benoemde op 1 juni 2011 drs. Eric Eljon als nieuwe commissaris. Eljon bekleedde diverse functies binnen de publieke omroep (AVRO en VARA). Sinds 2004 was hij werkzaam voor de commerciële omroep SBS Broadcasting, waar hij de laatste jaren directeur SBS Productions en Public Affairs was. Eljon studeerde bestuurskunde aan de Vrije Universiteit en bekleedt diverse nevenfuncties. Zo is hij onder meer lid van de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren.

Medewerkers

Het Commissariaat kent vier afdelingen: Strategie, Beleid en Onderzoek (SBO), Registratie, Vergunningen en Toezicht (RVT), Financieel Toezicht (FTZ) en Handhaving (HHG). Een zakelijk directeur en de hoofden van deze vier afdelingen vormen het managementteam, dat leiding geeft aan de organisatie. Daarnaast heeft het Commissariaat een ondersteunende staf waaronder P&O, Communicatie,

A portrait of Mariska Mones, a woman with short blonde hair, smiling. She is wearing a dark, patterned top and a necklace. The background is a vibrant, abstract green and blue pattern.

Naam:

MARISKA MONES

Leeftijd:

39 jaar

Afdeling:

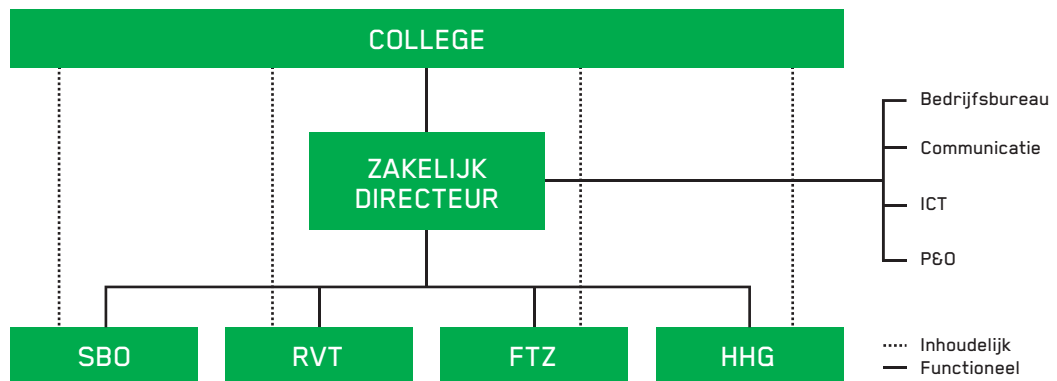
Bedrijfsbureau

“Werk jij bij het Commissariaat, die mediawaakhond?” hoor ik wel eens. Buitenstaanders zien onze organisatie vaak als saai. Het zou hier stoffig zijn. Maar de sfeer en het werk vind ik juist erg leuk, anders zou ik er niet al dertien jaar werken.

Als hoofd Bedrijfsbureau ben ik verantwoordelijk voor alles in en om het pand. Ik heb dus met iedereen te maken, van de schoonmakers tot aan de aannemer. Onder het Bedrijfsbureau behoren de secretaresses, de administrateur, de archiefmedewerkers, de receptionisten en de medewerker interne dienst. Wij vormen een geoliede machine en zorgen er met elkaar voor dat de organisatie draait.

Ook ben ik coördinator van de bedrijfshulpverlening. Een keer per jaar organiseer ik een onaangekondigde ontruimingsoefening. Samen met de BHV'ers leid ik de fictieve noodsituatie in goede banen. Gelukkig gebeurt er zelden iets, maar we zorgen dat we op elk incident zo goed mogelijk zijn ingespeeld. Vaak kijk ik 's ochtends in mijn agenda en dan neem ik me voor om dit en dat te gaan doen, maar het loopt meestal anders. Soms staan er meerdere mensen tegelijk aan mijn bureau, gaat de telefoon en stromen er mailtjes binnen. Problemen wil ik zo snel mogelijk oplossen, dan ben je ze ook maar kwijt. Daardoor ren en vlieg ik de hele dag door het pand, met mijn telefoon in de hand om ter plekke dingen te regelen. Eigenlijk vind ik dat heerlijk, al die ad hoc klussen. 's Avonds zit ik zeker niet uitgeblust op de bank, ik krijg er juist energie van. Je moet mij niet de hele dag achter een bureau zetten. Ik leef in het hier en nu en daar geniet ik enorm van. Vaak denk ik aan het eind van de middag: sjee, is de dag nu alweer voorbij?”

ICT en het Bedrijfsbureau vallen. De besluiten van het Commissariaat worden genomen door het college van drie commissarissen die door de afdelingen inhoudelijk worden ondersteund.

Op 31 december 2011 waren er 60 medewerkers (53,75 fte's) in dienst van het Commissariaat: 24 mannen en 36 vrouwen. In het verslagjaar verlieten drie medewerkers (een man en twee vrouwen) het Commissariaat en traden zeven medewerkers (twee mannen en vijf vrouwen) in dienst.

College

De portefeuillevverdeling van de commissarissen was vanaf 1 juli 2011 als volgt:

Tineke Bahlmann (voorzitter): financieel toezicht publieke omroep en strategie, beleid, onderzoek.

Eric Eljon: registratie, vergunningen en toezicht.

Madeleine de Cock Buning: handhaving Mediawet en Wet op de vaste boekenprijs.

Op basis van de wet is er sprake van collegiaal bestuur, zodat het college van commissarissen verantwoordelijkheid draagt voor alle besluiten, ongeacht op welke portefeuille die betrekking hebben.

Magazine Co.Media

Besluiten van het Commissariaat worden gepubliceerd op de website en in het externe magazine Co.Media dat vier keer per jaar verschijnt. Naast de besluiten biedt Co.Media nieuws, achtergrondartikelen en interviews over en in verband met het werk van het Commissariaat. In 2011 startte het magazine een serie interviews met de media-woordvoerders van de politieke partijen in de Tweede

Kamer. Het julinumnummer besteedde aandacht aan de tienjarige zittingsperiode van vertrekkend commissaris Jan van Cuilenburg en aan het ter gelegenheid van zijn afscheid georganiseerde symposium.

Externe vaste adviseurs

Bij de behandeling van bezwaarschriften tegen opgelegde sancties voor overtreding van reclame- en sponsorregels, schakelt het Commissariaat waar nodig de Adviescommissie Bezwaarschriften in. De Adviescommissie bestaat uit voorzitter prof. mr. G.T.J.M. Jurgens, prof. mr. A.W. Hins, mr. G.J. Heevel, mr. I. Konings en mr. A. Herstel. Het secretariaat berust bij mr. M. Dellebeke. Voor procesvertegenwoordiging en externe juridische advisering van het Commissariaat werden in een aantal gevallen advocaten van de kantoren Hamer Weesing Bollekamp Advocaten en Pels Rijcken & Droogleevoer Fortuijn N.V. ingeschakeld.

Gevolgen kabinetsbeleid

De vele ontwikkelingen bij de publieke omroep, met grote bezuinigingen en voorgenomen fusies, hebben extra werk opgeleverd en blijven ook de komende jaren extra werk opleveren voor het Commissariaat.

In 2011 heeft het Commissariaat een uitvoeringstoets verricht ten aanzien van het eerste voorstel tot wijziging van de Mediawet 2008. Dit voorstel zal gevolgd worden door verdere wetswijzigingen waarover het oordeel van het Commissariaat zal worden gevraagd wat betreft uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.

Omroepen moeten hun reorganisatievoorstellen indienen bij de NPO. Die zal de reorganisatievoornemens meenemen in de Meerjarenbegroting, waarover het Commissariaat advies uitbrengt aan de minister. Dit proces vindt van 2012 tot en met 2015 jaarlijks plaats.

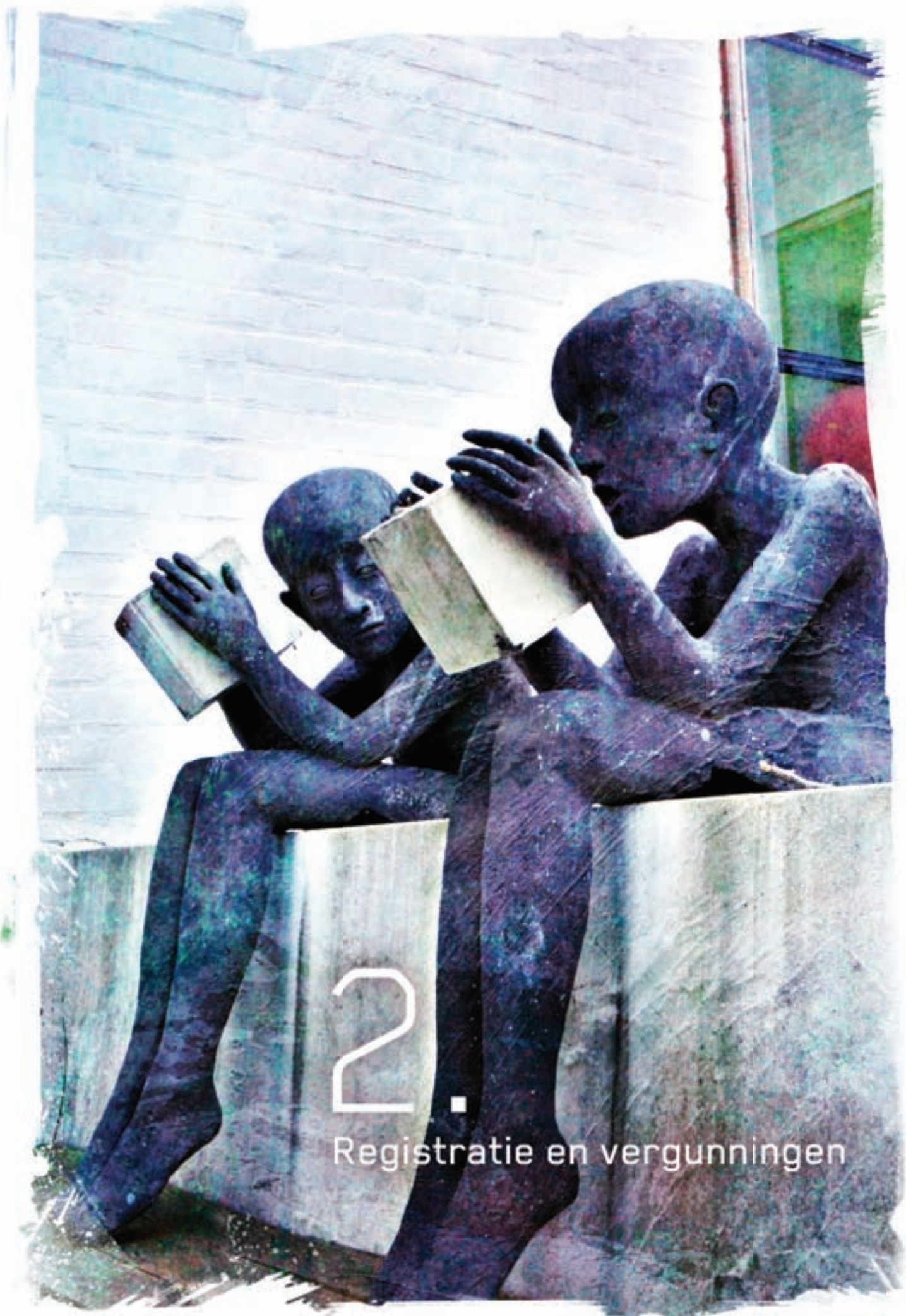

Zodra reorganisaties daadwerkelijk hun beslag krijgen, zal een beroep worden gedaan op de middelen die zijn gereserveerd voor frictiekosten. Het Commissariaat controleert vervolgens of deze middelen zijn aangewend voor het doel waarvoor zij beschikbaar zijn gesteld. Ook zal het Commissariaat er, waar nodig in overleg met de Commissie Integriteit Publieke Omroep (CIPO), op toezien dat in de nieuwe constellatie de governance bij de omroepen goed is geregeld, zodat het Commissariaat zijn toezichthoudende rol naar behoren kan vervullen.

Andere aanvullende werkzaamheden die rechtstreeks uit de mediabrief van juni 2011 van de minister van OCW voortvloeien, variëren van de beoordeling van PowNed en WNL (in plaats van een visitatie) tot de controle op de bekostiging van themakanalen en web-only sites en de vermindering van het aantal websites met 35 procent.

Het Commissariaat gaat ook zelf bijdragen aan de bezuinigingen op het mediabudget en zal daarom prioriteiten moeten stellen voor 2012 en de periode daarna, om een goede balans te kunnen vinden tussen het beschikbare budget en de taken die daarmee zijn uit te voeren. Daarbij geldt dat de bewegingsruimte van het Commissariaat relatief beperkt is, gelet op het dwingende karakter van het grootste deel van zijn taken. Bovendien voert het Commissariaat de extra taken die het de afgelopen jaren al op zich heeft genomen uit zonder uitbreiding van zijn formatiebestand.

2.

Registratie en vergunningen

Hoofdstuk 2

Registratie en vergunningen

Het Commissariaat verleent vergunningen aan de kleine levensbeschouwelijke publieke media-instellingen, de regionale en lokale publieke media-instellingen en aan landelijke en niet-landelijke commerciële media-instellingen. Daarnaast registreert het Commissariaat de commerciële mediadiensten op aanvraag.

Landelijke publieke media-instellingen

Jaarlijks stelt de minister van OCW op advies van het Commissariaat en de NPO de totale hoeveelheid uren vast die beschikbaar zijn voor de levensbeschouwelijke 2.42-instellingen, politieke partijen en de minister van Algemene Zaken. Vervolgens stelt het Commissariaat voor elk van de aangewezen 2.42-instellingen vast hoeveel uren beschikbaar zijn op de algemene programmakanalen van de landelijke publieke mediadienst. Ook wijst het Commissariaat jaarlijks een aantal uren toe aan de politieke partijen en aan de minister van Algemene Zaken ten behoeve van overheidsvoorlichting.

Overzicht toegekende uren voor 2.42-instellingen, politieke partijen en minister AZ

De hoeveelheid televisie-uren is voor de periode van januari 2011 tot en met december 2011 als volgt verdeeld:

aan de kerkgenootschappen NIK, VKZ (IKON/ZvK) en RKK samen 188 uur en 30 minuten;

aan de genootschappen op geestelijke grondslag BUN (BOS), OHM en HUMAN samen 104 uur en 24 minuten;

aan de politieke partijen samen 8 uur en 30 minuten;

aan de minister van Algemene Zaken 13 uur.

De hoeveelheid radio-uren is voor de periode van januari 2011 tot en met december 2011 als volgt verdeeld:

aan de kerkgenootschappen NIK, VKZ (IKON/ZvK) en RKK samen 567 uur en 54 minuten;

aan de genootschappen op geestelijke grondslag BUN (BOS), OHM en HUMAN samen 314 uur en 12 minuten;

aan de politieke partijen samen 35 uur;

aan de minister van Algemene Zaken 60 uur en 40 minuten.

Moslimomroep

Na de intrekking van de licentie van de Stichting Samenwerkende Moslim Organisatie Nederland (SMON) in augustus 2010, is het Commissariaat overgegaan tot een hernieuwde behandeling van de oorspronkelijke aanvragen van de moslimorganisaties uit 2009. De betrokken organisaties kregen daarbij de gelegenheid hun aanvragen aan

te vullen. Het betrof de aanvragen van de Vereniging Samenwerkende Islamitische Koepel (SIK), de Stichting Academica Islamica (SAI), de Stichting Samenwerkende Moslim Organisatie Nederland (SMON) en de Stichting Moslimomroep (SMO).

Bij besluit van 15 februari 2011 oordeelde het Commissariaat dat op grond van de (aangevulde) aanvragen geen van deze vier organisaties in aanmerking kwam voor een aanwijzing. De SIK was, met veruit de kleinste achterban, onvoldoende representatief voor de moslims in Nederland. Voor de SAI gold dat deze niet was aan te merken als kerkgenootschap of genootschap op geestelijke grondslag en daarom niet zelfstandig in aanmerking kwam voor een aanwijzing. De SMON en de SMO hebben naar het oordeel van het Commissariaat ieder voor zich onder meer niet kunnen aantonen dat ze voldoende representatief zijn voor de tweede en derde generatie moslims.

Bij uitspraak van 13 juli 2011 kreeg het Commissariaat van de Raad van State de opdracht de aanvragen van de SMO en de SMON opnieuw te beoordelen en zorgvuldig te onderzoeken en te motiveren in welke mate de aanvragers zich significant van elkaar onderscheiden. De Raad van State oordeelde dat de SMO niet aannemelijk heeft gemaakt dat zij schade heeft geleden als gevolg van de afwijzing van haar aanvraag.

In het kader van de nieuwe besluitvorming heeft het Commissariaat de SMON en de SMO verzocht te onderzoeken of zij tot een samenwerkingsverband kunnen komen. Na de uitkomst van dit onderzoek zal het Commissariaat een nieuw aanwijzingsbesluit nemen over de aanwijzing van de SMON en/of de SMO voor het verzorgen van de zendtijd voor moslims.

Regionale publieke media-instellingen

Vergunningen aan publieke regionale media-instellingen worden verleend voor een periode van vijf jaar. Hiernaast een overzicht van de media-instellingen en de datum waarop zij van het Commissariaat een vergunning kregen.

Regionale publieke media-instellingen

Naam instelling	Provincie	Aanwijzing geldig vanaf
Stichting Omroep Limburg	Limburg	3 september 2007
Stichting Omroep Drenthe	Drenthe	29 april 2008
Stichting Regionale Omroep Brabant	Noord-Brabant	29 april 2008
Stichting RTV Oost	Overijssel	29 april 2008
Stichting Regionale Televisie Noord	Groningen	3 juni 2008
Stichting Omrop Fryslân	Friesland	2 september 2008
Stichting Omroep Flevoland	Flevoland	9 september 2008
Stichting RTV Noord-Holland	Noord-Holland	9 september 2008
Stichting Samenwerkende Publieke Omroepen Midden Nederland	Utrecht	28 oktober 2008
Stichting Omroep Gelderland	Gelderland	23 maart 2009
Stichting Regionale Omroep Rotterdam-Rijnmond	Zuid-Holland	25 mei 2009
Stichting Regionale Omroep West	Zuid-Holland	25 mei 2009
Stichting Omroep Zeeland	Zeeland	19 oktober 2009

Lokale publieke media-instellingen

Eind 2011 telde Nederland in totaal 285 lokale omroepen in 376 gemeenten; 57 daarvan waren streekomroep en verzorgden media-aanbod voor meer dan een gemeente.

Lokale media-instellingen in Nederland

	2011	2010	2009
Gemeenten in Nederland	418	431	441
Gemeenten met lokale media-instelling	376	385	393
Lokale media-instellingen (totaal)	285	287	286
Lokale media-instellingen voor meerdere gemeenten	57	59	65

Het Commissariaat wijst lokale media-instellingen aan voor een periode van vijf jaar. In 2011 kregen 46 instellingen een hernieuwde aanwijzing voor een aansluitende periode. Er werden 6 nieuwe lokale media-instellingen aangewezen en ook 3 heringedeelde gemeenten kregen een nieuwe aanwijzing. Daarnaast waren er 4 aanwijzingen in verband met gebiedsuitbreiding. Van 6 instellingen werd de aanwijzing ingetrokken, vijf keer vanwege fusies in verband met een gemeentelijke herindeling en één keer op eigen verzoek van de instelling. Verder werden 14 aanvragen afgewezen omdat een andere gegadigde werd aangewezen; in de helft van deze gevallen betrof de aanvraag een gebiedsuitbreiding. Ten slotte zijn 3 aanwijzingen in 2011 verlopen. Deze instellingen hebben geen aanvraag ingediend voor een hernieuwde aanwijzing.

Gemeentelijke herindeling

Per 1 januari 2011 zijn zeven nieuwe gemeenten ontstaan doordat telkens twee of meer gemeenten zijn samengevoegd. Voor de samengevoegde gemeenten kon steeds één lokale media-instelling worden aangewezen.

Meer dan een aanwijzingsaanvraag per gemeente

Voor de gemeenten Achtkarspelen, Rheden, Rozendaal, Staphorst, Berkelland, Doetinchem, Dirksland, Kaag en Braassem, Wageningen, Amersfoort, Aalten, Eijsden-Margraten en Deventer dienden meerdere gegadigden een aanvraag in. Op grond van artikel 2.63, tweede lid, Mediawet 2008 kan per gemeente slechts één instelling worden aangewezen als lokale publieke media-instelling. In de meeste gevallen is het advies van de gemeente gevolgd. Uitzonderingen daarop waren:

Rheden en Rozendaal

In het geval van de aanvraag van de Stichting Radio & Televisie Omroep Veluwezoom voor gebiedsuitbreiding met de gemeenten Rheden en Rozendaal is afgeweken van de voorkeuren van de gemeenten Rheden en Rozendaal voor RTV Veluwezoom. Het beleid van het Commissariaat is dat in beginsel de voorkeur wordt gegeven aan de instelling die zich met haar programma het meest op de betrokken gemeente(n) richt, tenzij het gemeentebestuur in zijn advies doorslaggevende argumenten aandraagt om van dit

beleid af te wijken. Aangezien er geen doorslaggevende argumenten waren, is de Micro Omroep Stichting aangewezen als lokale publieke media-instelling voor de gemeenten Rheden en Rozendaal.

Kaag en Braassem

Ook in het geval van de gemeente Kaag en Braassem werd afgeweken van de voorkeur van de gemeente en koos het Commissariaat voor het meest lokale initiatief, de Stichting Streekomroep Braassemermeer. Daarbij speelde ook mee dat de tweede gegadigde de lokale omroep was van de gemeente Leiderdorp, die geen sociale, culturele en geografische eenheid vormt met Kaag en Braassem.

Aalten

Voor de gemeente Aalten werd een aanvraag ingediend door de Stichting Gelre Media voor Aalten (Gelre Media) en door de Stichting Lokale Omroep Aalten Dinxperlo (SLOAD). Het beleid van het Commissariaat dat zo mogelijk de voorkeur wordt gegeven aan de instelling die een aanwijzingsaanvraag voor een aansluitende periode indient, gaf hier de doorslag. Gelre Media werd opnieuw aangewezen als lokale omroep voor Aalten. SLOAD heeft tegen dit besluit bezwaar gemaakt.

Lokale media-instellingen per provincie in 2011

Provincie	Aantal gemeenten	Gemeenten met lokale omroep	% gemeenten met lokale omroep
Drenthe	12	8	67
Flevoland	6	5	83
Friesland	27	19	70
Gelderland	56	54	96
Groningen	23	18	78
Limburg	33	32	97
Noord-Brabant	67	65	97
Noord-Holland	58	48	83
Overijssel	25	25	100
Utrecht	26	25	96
Zeeland	13	8	62
Zuid-Holland	72	69	96
Totaal	418	376	90

Bekostigingsplicht

Gemeenten die een positief advies hebben uitgebracht over de representativiteit van het programmabeleidsbepalende orgaan (pbo) van de lokale media-instelling hebben sinds 2010 een zorgplicht voor de bekostiging van die instelling. Als uitgangspunt kunnen de gemeenten daarbij een bedrag van ten minste € 1,30 per wooneenheid hanteren. Het Commissariaat monitort de bekostiging van de lokale media-instellingen, met het doel om in een evaluatie

vast te stellen of de gemeenten hebben voldaan aan de zorgplicht. De eerste evaluatie zal gaan over de jaren 2010 tot en met 2012.

Als een lokale media-instelling niet het subsidiebedrag krijgt waarop ze recht denkt te hebben (op basis van de begroting bij de subsidieaanvraag), dan moet zij dat kenbaar maken aan de gemeente. Als de gemeente het verlangde bedrag niet wenst uit te keren, kan de media-instelling bij de gemeente in bezwaar gaan en vervolgens eventueel in beroep bij de rechtbank. In 2011 nam de Rechtbank Arnhem genoegen met een aanvullende motivering van de gemeente Overbetuwe voor het toegekende lagere subsidiebedrag aan de Stichting lokale omroep Overbetuwe. De Rechtbank 's-Gravenhage droeg de gemeente Zoetermeer op een nadere onderbouwing te geven van het toegekende bedrag aan de Stichting Zoetermeer FM.

Commerciële media-instellingen

In het verslagjaar zijn 102 toestemmingen verleend voor het verzorgen van een commerciële omroepdienst. In 52 gevallen ging het om een nieuwe toestemming en in 50 gevallen om een hernieuwde toestemming. In totaal 68 toestemmingen werden in 2011 op verzoek van de toestemminghouder ingetrokken.

In een aantal gevallen heeft voorafgaand aan het verlenen van toestemming een locatiebezoek plaatsgevonden. Het doel van een dergelijk bezoek is te onderzoeken of de aanvrager onder de Nederlandse bevoegdheid valt en daarmee bij het Commissariaat voor de Media aan het juiste adres is voor het aanvragen van een toestemming. Het is daarvoor onder meer van belang vast te stellen waar het hoofdkantoor van de aanvrager zich bevindt en waar de redactionele beslissingen betreffende de omroepdienst worden genomen. In alle gevallen kon de toestemming worden verleend.

Mediadiensten op aanvraag

Met de wijziging van de Mediawet per 19 december 2009 diene bepaalde audiovisuele mediadiensten op aanvraag zich bij het Commissariaat aan te melden. Het Commissariaat heeft gewerkt aan nadere uitwerking van de regelgeving en aan een melding- en registratiesysteem. Dit systeem is tegelijk met het verschijnen van de 'Beleidsregels classificatie commerciële mediadiensten op aanvraag 2011' op 1 november 2011 in gebruik genomen (voor nadere informatie over de context van deze beleidsregels, zie hoofdstuk 5).

Tot eind 2011 zijn in totaal 40 aanmeldingen ontvangen. In 2012 wordt beoordeeld of de aangemelde diensten ook daadwerkelijk als mediadienst op aanvraag geclassificeerd kunnen worden.

A portrait of Zeljka Aleksic, a woman with long dark hair, wearing a dark top and a necklace with a pearl. She is looking slightly to the right of the camera. The background is a blurred office setting with papers and a desk.

Naam:

ZELJKA ALEKSIC

Leeftijd:

39 jaar

Afdeling:

Registratie, Vergunningen en Toezicht

“Sinds vorig jaar ben ik coördinator Vergunningen en Toezicht. Dat houdt in dat ik eindverantwoordelijk ben voor een team dat zich onder meer bezighoudt met het verlenen van vergunningen aan alle publieke (landelijk, regionaal en lokaal) en commerciële media-instellingen en met het toezicht op mediawettelijke bepalingen, zeg maar: het kijk- en luisterwerk. Veel tijd gaat zitten in het optimaliseren van werkprocessen. Soms moet ik mensen een beetje achter de vodden aanzitten om een bepaalde termijn te halen, haha. Als meewerkend voorvrouw heb ik daarnaast nog mijn eigen taken. Zo heb ik een gedeelte van de dossiers van de lokale media-instellingen onder mijn hoede. Ook houd ik me bezig met de toezichtkosten voor alle commerciële media-instellingen, dat zijn er zo’n 450 à 500. Het is af en toe puur administratief werk, maar daar ben ik juist goed in. De afwisseling van taken vind ik erg prettig.

Toen ik vorig jaar de kans kreeg om coördinator te worden, heb ik die met beide handen aangegrepen. Het leek mij een mooie aanvulling op mijn takenpakket. Ik werk al zeventien jaar bij het Commissariaat en heb daardoor veel ervaring met bijvoorbeeld aanvraagprocedures. Door mijn ruime ervaring bij het Commissariaat had ik genoeg ideeën over hoe je zaken op kunt pakken en hoe je dat aan andere mensen over kunt brengen. We zijn het niet altijd met elkaar eens, maar dat hoeft ook niet. Door met elkaar te discussiëren over werkprocessen word je als afdeling alleen maar beter.”

Toezichtskosten

Commerciële media-instellingen zijn verplicht jaarlijks aan het Commissariaat een bedrag te betalen ter vergoeding van de kosten die het Commissariaat maakt om het toezicht op deze instellingen te kunnen inrichten en uitvoeren. De grondslag voor het heffen van de toezichtskosten is vastgelegd in een bijlage van de Mediaregeling 2008. In 2011 is over het jaar 2010 een bedrag van € 1.392.442,67 in rekening gebracht.

In het verslagjaar zijn veertien invorderingsprocedures gestart met een bedrag van € 36.282,-. Hiervan zijn er zes afgewikkeld door ontvangst van het bedrag van in totaal € 11.332,-.

Het Commissariaat was in het verslagjaar betrokken bij de behandeling van een klacht die bij het ministerie van OCW was ingediend door een aantal commerciële media-instellingen, waaronder NostalgieNet en TV Digitaal b.v. De klacht ging over het vaststellen van de hoogte van de toezichtskosten, waarbij wordt uitgegaan van het aantal potentiële kijkers of luisteraars. Ook was het Commissariaat in 2011 betrokken bij de behandeling van Kamervragen over de hoogte van de toezichtskosten voor Radio 227. Het ministerie van OCW werkt aan een nieuwe regeling voor het heffen van toezichtskosten. De nieuwe regeling zal ook van toepassing zijn op audiovisuele mediadiensten op aanvraag.

Evenementenzenders

In 2011 werden 99 toestemmingen verleend om via een omroepzender een omroepdienst te verzorgen voor een bijzonder doel en met een beperkt bereik of van een beperkte duur.

Toestemmingen evenementenzenders

	2011	2010	2009	2008	2007
toestemmingen	99	101	85	61	65
afwijzingen	0	0	0	2	5

BES-eilanden

Sinds 10 oktober 2010 hebben Bonaire, Sint Eustatius en Saba de status van Nederlandse gemeente. Ten behoeve van deze zogenoemde BES-eilanden heeft de Mediawet 2008, net als veel andere wetten, een BES-variant gekregen. Op 3 februari 2011 is de Mediawet BES vastgesteld. Het Commissariaat is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de Mediawet BES.

Op de eilanden zijn alleen commerciële omroepen actief. In afwijking van de Mediawet 2008 wordt slechts toestemming verleend als de aanvrager ook een machtiging heeft om een zendinrichting "aan te leggen, aanwezig te hebben

of te gebruiken dan wel te exploiteren". Verder zijn in de wet een aantal regels opgenomen voor het toezicht, zoals het waarborgen van vrijheid van meningsuiting en van afwezigheid van censuur en het vastleggen van de eigen verantwoordelijkheid van exploitanten voor de inhoud van hun programma's.

Om te onderzoeken hoe de activiteiten van het Commissariaat ter plaatse adequaat kunnen worden vormgegeven, hebben twee medewerkers in april 2011 een bezoek gebracht aan Bonaire. Er is contact gelegd met de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN), het Bureau Telecommunicatie en Post (BT&P) en met betrokken omroepinstellingen.

Verbondenheidstoetsen commerciële etherradio

Niet-landelijke FM-frequentie

De door het ministerie van Economische Zaken verleende vergunningen voor het gebruik van een niet-landelijke FM-frequentie voor commerciële radio verliepen per 1 september 2011. Ten behoeve van de verlenging van de vergunningen heeft het Commissariaat gekeken naar eventuele verbondenheid tussen de media-instellingen die een (hernieuwde) vergunning aanvragen. Een commerciële media-instelling mag namelijk over niet meer dan één vergunning voor een FM-frequentie beschikken. In juli kon aan het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie worden bericht dat er bij de betrokken instellingen geen sprake was van verboden verbondenheid.

Landelijke FM-frequentie

In 2011 vond de herverdeling plaats van twee in 2009 vrijgekomen kavels voor een landelijke commerciële radio-omroep, te weten kavel A7 (ongeclassuleerd) en A8 (klassiek/jazz). Op verzoek van het Agentschap Telecom heeft het Commissariaat ten aanzien van drie aanvragen een verbondenheidstoets uitgevoerd. Voor een landelijke frequentie geldt dat een instelling ten hoogste twee kavels mag verwerven: één geclassuleerde en één ongeclassuleerde. In augustus liet het Commissariaat het ministerie van EL&I weten dat geen verboden verbondenheid was geconstateerd.

3.

Toezicht

Hoofdstuk 3

Toezicht

In het toezicht stuit het Commissariaat geregeld op kleine overtredingen van de mediawettelijke bepalingen. In verschillende uitgaven van het magazine Co.Media is in 2011 aandacht besteed aan dergelijke relatief kleine, maar eenvoudig te voorkomen overtredingen. Zo is er stilgestaan bij de sponsorregels, de regels rond het gebruik van evenementlogo's bij televisieregistraties en de regels die gelden voor vermelding van evenementensponsors bij sportwedstrijden. Verdere punten van aandacht vormden in 2011 de status van diverse loterijen als goeddoeleninstelling en de borging van de redactionele onafhankelijkheid van diverse talkshows. Ook is een webbrochure uitgebracht over aanhakende reclame, om de publieke media-instellingen meer duidelijkheid te geven over het verbod op deze vorm van reclame.

Het fenomeen van de aanhakende reclame was een van de speerpunten die het Commissariaat noemde in zijn 'handhavingsbrief 2011', met de voor het jaar 2011 voorgenomen toezichtsactiviteiten. Andere speerpunten passeren hieronder de revue.

Toezicht TROS

Bij het verlenen van een erkenning aan de TROS voor de periode 2010-2015, achtte de minister het, gezien eerdere overtredingen, noodzakelijk om kritisch te volgen in hoeverre de TROS in die periode de Mediawet zou naleven. Het Commissariaat kreeg de opdracht actief na te gaan of de TROS de bij de erkenningverlening gedane toezeggingen ook in de praktijk waarmaakt en periodiek verslag uit te brengen over het handelen van de TROS.

Het toezicht op de programmering van de TROS gebeurde in het verslagjaar mede met horizontaal toezicht. Dat wil zeggen dat alle (eerste uitzendingen van) nieuwe en geprolongeerde programma's zijn beoordeeld. Daarnaast zijn programma's geselecteerd op basis van een risicoanalyse en is er gekeken naar contractuele constructies.

In een eerste rapportage in oktober 2011 kon het Commissariaat concluderen dat de door de TROS getroffen interne maatregelen ertoe hebben geleid dat er, voor zover het Commissariaat heeft kunnen nagaan, sinds het begin van de nieuwe erkenningperiode geen ernstige of zeer ernstige overtredingen van een of meer bepalingen van de Mediawet 2008 door de TROS hebben plaatsgevonden.

Overigens deed het Commissariaat eind 2009 en begin 2010 in het kader van zijn reguliere toezichthoudende

taak onderzoek naar het programma Het Sprookjesboomfeest. Daarnaast onderzocht het Commissariaat in 2010 het programma De Lotto Sport Awards. Beide programma's zijn vóór de huidige erkenningperiode uitgezonden. Naar aanleiding van de onderzoeken is in het verslagjaar besloten handhavend tegen de TROS op te treden (zie hoofdstuk 4. Handhaving).

Monitoring WNL en PowNed

Bij het verlenen van een voorlopige erkenning aan aspirant-omroepen WNL en PowNed heeft de toenmalige minister van OCW het Commissariaat gevraagd om de relatie met de oprichters van de omroepen, respectievelijk de Telegraaf/Telegraaf Media Groep en GeenStijl/Telegraaf Media Groep, extra kritisch te volgen. De onafhankelijkheid van het programmabeleid van beide omroepen dient gewaarborgd te zijn en samenwerking met derden dient te voldoen aan de regels, zoals de uitgangspunten voor crossmediale samenwerking, de sponsorregels, het nevenactiviteitenregime en het verbod op dienstbaarheid.

Het Commissariaat geeft uitvoering aan dit verzoek door gedurende de erkenningsperiode verscherpt toezicht te houden op WNL en PowNed. In het kader van deze monitoring is in de loop van 2010 een multidisciplinair projectteam opgezet om de aspirant-omroepen intensief te volgen. Dit projectteam volgt het media-aanbod van WNL en PowNed en de berichtgeving erover in de pers en diverse sociale media. Daarnaast zijn er onder meer contracten en offertes voor samenwerking met derden opgevraagd en financiële rapportages bestudeerd. Ook hebben er in het kader van de monitoring diverse gesprekken plaatsgevonden, zowel met de media-instellingen als met overige betrokkenen. De monitoring wordt in 2012 gecontinueerd.

WNL kreeg in het verslagjaar een boete opgelegd voor een reclameovertreding in het programma Ochtendspits (zie hoofdstuk 4. Handhaving).

Ledenwerving

Tot het jaar 2015 voert het Commissariaat een continu-onderzoek uit naar de ledenwerving door de omroepverenigingen. Dit gebeurt met het oog op de concessieverlening in 2015 en het gewicht dat daarbij is toegekend aan de ledentallen van de fuserende media-instellingen.

Regionale media-instellingen

De dertien publieke regionale media-instellingen zijn in 2011 onderzocht op het uitzenden van voldoende

Programmaquota publieke omroep in 2010

Televisieprogrammakanal	A. Europese productie (> 50%)	B. Onafhankelijke Europese productie (> 25%) (themakanalen > 10%)	C. Recente productie (% van kolom B > 33%)	D. Oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige productie (> 50%)	E. Nederlandstalige programma's met ondertiteling (2010 > 90%)
Nederland 1	100	40	95	97	100
Nederland 2	96	23	87	91	96
Nederland 3	87	51	72	94	94
101 TV	100	11	100	100	Onth.
Best 24 (Hilversum Best)	100	15	21	100	Onth.
Consumenten TV	100	15	100	100	Onth.
Cultura 24	95	31	92	84	Onth.
Familie/Z@ppelin (v.h. Opvoeden doe je zo!)	86	46	53	100	Onth.
Geschiedenis24	98	20	43	82	Onth.
Holland Doc	90	48	84	67	Onth.
Humor TV	96	43	84	59	Onth.
Journal 24	g.v.	g.v.	g.v.	100	Onth.
Politiek 24	g.v.	g.v.	g.v.	100	Onth.
Spirit 24	94	19	86	70	Onth.
Sterren.nl	100	12	93	100	Onth.

g.v. = geen verplichting, Onth. = ontheffing

informatie, cultuur en educatie en op het naleven van het reclame- en sponsorregime. In 2012 worden de media-instellingen geïnformeerd over de bevindingen.

Programmaquota landelijke publieke omroep

De Publieke Omroep rapporteert jaarlijks over de uitgezonden percentages Europese, onafhankelijke en recente producties, de percentages oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige programmaonderdelen en oorspronkelijk Nederlandstalige programmaonderdelen voorzien van ondertiteling.

In 2011 heeft het Commissariaat vastgesteld dat de Publieke Omroep voor de drie algemene kanalen in 2010 aan alle voorgeschreven programmaquota voldeed.

Programmaquota commerciële media-instellingen

De commerciële media-instellingen rapporteerden in 2011 over het voldoen aan de quotaverplichtingen in 2009 en 2010.

Sinds 2011 kunnen EU-lidstaten er voor kiezen alleen te rapporteren over de Europese quotaverplichtingen van omroepen met een kijktijdaandeel van 0,3 procent en meer in een van de lidstaten. Het Commissariaat heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

Van de grote commerciële media-instellingen voldeden Net 5 en SBS 6 in 2009 en 2010 aan de Europese quota. De overige kanalen (MTV, Nickelodeon, TMF, Comedy Central en DisneyXD/Veronica) voldeden niet aan een of meer van de voorgeschreven percentages. Voor een deel is dit te verklaren door de specifieke aard van de programmering en door de beperkte afzetmarkt voor programma's in de eigen taal en beperkte beschikbaarheid van kinderprogramma's van Europese bodem die passen binnen de programmering.

De Nederlandstalige programmaonderdelen dienden in 2009 voor 25 procent en in 2010 voor 35 procent te zijn voorzien van ondertiteling ten behoeve van mensen met een auditieve beperking. Alleen SBS 6 en DisneyXD/Veronica voldeden hier in beide jaren aan.

Programmaquota commerciële media-instellingen (bereik > 75% huishoudens in Nederland) in 2009 en 2010

Media-instelling	Televisie-programmakanaal	A. Europese productie (> 50%)		B. Onafhankelijke Europese productie (> 10%)		C. Recente productie (% van kolom B) (> 33%)		D. Oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige productie (> 40%)		E. Nederlandstalige programma's voorzien van ondertiteling (2009 > 25% 2010 > 35%)	
		2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
MTV Networks B.V.	MTV The Netherlands	65	55	0	0	100	75	15	13	0	0
MTV Networks B.V.	Nickelodeon	22	19	15	9	94	96	94	96	0	0
MTV Networks B.V.	The Music Factory (TMF)	96	97	1	2	100	100	37	39	0	0
SBS Broadcasting b.v.	Net 5	50	50	29	23	94	77	64	72	31	28
SBS Broadcasting b.v.	SBS 6	69	73	31	30	86	66	79	82	61	53
SBS Broadcasting b.v.	Tele 6	g.v.	g.v.	g.v.	g.v.	g.v.	g.v.	g.v.	g.v.	g.v.	g.v.
SBS Broadcasting b.v.	Via 5	g.v.	g.v.	g.v.	g.v.	g.v.	g.v.	g.v.	g.v.	g.v.	g.v.
The Box Holland b.v.	Comedy Central	10	11	3	1	100	100	16	20	0	0
TV 10 b.v.	DisneyXD/Veronica (tot 31-12-09 Jetix/Veronica)	31	36	19	23	89	98	65	41	33	54

g.v. = geen verplichting

Ontheffingen programmaquota

In 2011 zijn de volgende ontheffingsverzoeken behandeld met betrekking tot de programmaquota.

Datum	Omroep	Programmakanaal	Besluit
22 februari	UPC Broadband Operations b.v.	Dla Dzieci Na Zadanie	Percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties wordt voor de duur van de toestemming vastgesteld op 0%.
15 maart	MTV Networks B.V.	MTV Vlaanderen en Nickelodeon Vlaanderen	Het verzoek om het percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties tot 0% te verlagen wordt afgewezen.
24 maart	Chellomedia Direct Programming b.v.	Film1	Percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties wordt voor de duur van de toestemming vastgesteld op 0%.
28 juni	Erox International b.v.	Erox, Eroxx en Eroxxx	Percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties wordt voor de duur van de toestemming vastgesteld op 0%. Het verzoek de toezichtskosten op nihil vast te stellen wordt afgewezen. Het verzoek ontheffing te verlenen van de verplichting tot ondertiteling wordt afgewezen.
12 juli	Slam!FM b.v.	SlamTV!	Het verzoek om het percentage Nederlands- of Friestalige producties voor de jaren 2008, 2009 en 2010 vast te stellen op 0% wordt afgewezen. Het verzoek om het percentage Nederlands- of Friestalige producties voor het jaar 2011 vast te stellen op 15% wordt afgewezen.
6 september	Pebble TV b.v.	Pebble TV	Het verzoek om ontheffing te verlenen van de programmaquota voor Europese en Nederlands- of Friestalige producties wordt afgewezen.
4 oktober	Radio 538 b.v.	TV 538	Het programmaquotum voor Europese producties is vastgesteld op 10% voor de jaren 2011 en 2012, 15% voor het jaar 2013 en 25% voor het jaar 2014. Het programmaquotum voor Nederlands- of Friestalige producties is vastgesteld op 0% voor het jaar 2011, 10% voor het jaar 2012, 15% voor het jaar 2013 en 25% voor het jaar 2014.
11 oktober	Game Network b.v.	Blue, TV News Smile TV2 en Psychic TV	Percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties wordt voor de duur van de toestemming vastgesteld op 0%.
18 oktober	Stichting Faith Channel	Faith World TV	Percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties wordt voor de duur van de toestemming vastgesteld op 0%.

18 oktober	Stichting The Angel	KICC TV	Percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties wordt voor de duur van de toestemming vastgesteld op 0%.
18 oktober	Stichting The Word	The Word Network	Percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties wordt voor de duur van de toestemming vastgesteld op 0%.
8 november	STV International B.V.	Private Spice en Spice	Percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties wordt voor de duur van de toestemming vastgesteld op 0%.
15 november	MTV Networks b.v.	MTV Wallonia en Nickelodeon Wallonia	Percentage oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties wordt voor de duur van de toestemming vastgesteld op 0%.

Overige ontheffingsverzoeken

18 januari	NPO	Ondertiteling-verplichting	De NPO hoeft tot 1 januari 2012 niet te voldoen aan de verplichting om themakanalen van ondertiteling te voorzien.
15 februari	Telenet nv	Ontheffing van de verplichting om aan haar aangeslotenen in de gemeente Baarle-Nassau (Noord-Brabant) een televisie-programma van een regionale publieke mediadienst uit een aangrenzende provincie door te geven	Verzoek om ontheffing ingewilligd.

Bescherming minderjarigen

Het Commissariaat oefent metatoezicht uit op de kwaliteit van de NICAM-classificaties op het gebied van televisie, film, video en dvd. Het NICAM is het instituut achter de Kijkwijzer. Op basis van de 'Kwaliteitsbewaking NICAM Rapportage 2010' stelde het Commissariaat in 2011 vast dat de classificaties van het NICAM betrouwbaar, valide, stabiel, consistent en nauwkeurig zijn en dat het NICAM zorgvuldig waakt over de betrouwbaarheid van het systeem. Het NICAM gaf in zijn rapportage aan te streven naar een percentage van 90% juiste classificaties en uitzendtijdstippen over de gehele linie. Deze ambitie wordt door het Commissariaat onderschreven.

In zijn rapportage in het kader van het metatoezicht heeft het Commissariaat aandacht gevraagd voor de publicatie van de Kijkwijzergegevens in omroepgidsen, dagbladen en epg's. Het overleg dat het NICAM hierover heeft gevoerd, heeft nog niet tot de gewenste resultaten geleid.

Uitzending gemist

Het Commissariaat heeft in 2011 met de NPO, het ministerie van OCW en het NICAM overlegd over de wijze waarop de publieke omroep ook in het 'overige media-aanbod', dus bijvoorbeeld op internet, de bescherming van minderjarigen dient vorm te geven. Dit overleg spitte zich toe op Uitzending Gemist: hoe kan worden voorkomen dat programma-aanbod dat mogelijk schadelijk is voor minderjarigen en daarom op televisie pas na 20.00 uur respectievelijk na 22.00 uur mag worden uitgezonden, wel de hele dag via Uitzending Gemist voor jeugdigen vrij toegankelijk is? Een familieslot dat standaard dicht staat met een code die is gebaseerd op een elektronische leeftijdscheck, lijkt uiteindelijk voor alle partijen aanvaardbaar. Tot het zover is, wordt gezocht naar een tijdelijke oplossing.

Ook is met het NICAM en het ministerie van OCW gesproken over beschermingsmaatregelen bij 'abonnee-televisie' en kanalen die alleen met een settopbox/decoder kunnen worden ontvangen. Dit heeft geleid tot de keuze voor een eenmalige opt in constructie met keuzemogelijkheid: de eerste keer dat het kanaal door de consument wordt geselecteerd staat het geblokkeerd en krijgt de consument de keuze of hij het kanaal standaard geblokkeerd achter een pincode wenst te ontvangen of dat hij het standaard open wenst te ontvangen met de mogelijkheid om het zelf op ieder gewenst moment te kunnen afsluiten. Over deze kwestie heeft het NICAM overleg gevoerd met NL Kabel, aangezien de kabelexploitanten een rol spelen bij de uitvoering van de beschermingsmaatregelen.

Ernstige schade

In de Mediawet wordt onderscheid gemaakt tussen programma-aanbod dat schade kan toebrengen aan de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van personen jonger dan zestien jaar, en programma-aanbod dat 'ernstige schade' kan toebrengen. Door middel van het systeem van de Kijkwijzer bewaakt het NICAM dat 'gewoon schadelijk' aanbod afgeschermd of op een laat tijdstip wordt uitgezonden. Wanneer er sprake is van 'ernstig schadelijk' aanbod, is het Commissariaat de aangewezen partij om klachten te behandelen en handhavend op te treden.

Op grond van de Mediawet 2008 geldt voor televisie-omroepen (oftewel lineaire mediadiensten) een algemeen verbod op mogelijk ernstig schadelijk programma-aanbod. Programma's die ernstige schade kunnen toebrengen mogen echter wel door commerciële media-instellingen als mediadienst op aanvraag (non lineair) worden aangeboden, onder voorwaarde dat door technische of vergelijkbare maatregelen verzekerd is dat personen jonger dan zestien jaar dit aanbod normaliter niet te horen of te zien krijgen.

Naam:

CORINE VOS

Leeftijd:

29 jaar

Afdeling:

Financieel Toezicht

“2011 was voor mij sowieso een prachtig jaar vanwege de geboorte van mijn jongste dochter. Op werkgebied hebben we op de afdeling een aantal interessante projecten gedaan, zoals het samenstellen van een handboek voor de financiële verantwoording van landelijke publieke media-instellingen en het verder ontwikkelen van het risicomodel.

Hiervoor heb ik zes jaar in de accountancy gewerkt. Ik was gewend om door een andere bril naar jaarrekeningen te kijken. Voor het Commissariaat staat de rechtmatigheid van bestede middelen voorop en het risicomodel dat wij gebruiken is daar ook op ingericht.

Het leukst aan mijn werk vind ik de interactie met andere afdelingen en het gebruiken van openbare informatiebronnen om zaken nader uit te zoeken. Met deze informatie kun je verbanden leggen, waardoor je mogelijke probleemsituaties eerder kunt signaleren en voorkomen.

Het Commissariaat is een echte ‘mensenorganisatie’. De mensen hier voeren hun werk met passie en gedrevenheid uit, erg inspirerend. De vaktechnische discussies met mijn collega’s op de afdeling vind ik als accountant mega-interessant, bijvoorbeeld over de waardering van balansposten of wat wel of niet als een ‘buitengewone last’ wordt gezien. Als je geen affiniteit met financiën hebt, denk je misschien: wat een saaie bedoening, maar door die discussies word ik nog beter in mijn vak. De sfeer is heel open, collega’s denken praktisch en probleemoplossend én we hebben de lekkerste koffie van het hele Commissariaat.”

Het formuleren van een sluitende definitie van 'ernstige schade', onder meer in verhouding tot 'gewone' schade en tot dat wat strafrechtelijk verboden is, is niet haalbaar gebleken. Daarom is in 2011 een adviescommissie ingesteld die het Commissariaat, bij de behandeling van klachten, over afzonderlijke gevallen kan adviseren. De adviescommissie bestaat uit deskundigen op het vlak van de ethiek, pedagogiek, kinder- en jeugdpsychologie, communicatiewetenschap en het strafrecht. Na een jaar zal de werking van de adviescommissie worden geëvalueerd.

RTL

In het verslagjaar heeft het Commissariaat het Luxemburgse Service des Médias et Communications (SMC) regelmatig op de hoogte gesteld van zijn bevindingen inzake de programma's van RTL Nederland. Het SMC – geen onafhankelijke toezichthouder maar een onder het Luxemburgse ministerie vallende dienst – houdt namens de Luxemburgse overheid toezicht op de programma's van RTL Nederland. Het Commissariaat brengt verslag uit over RTL aan de Luxemburgse collega's om zodoende het gelijke speelveld tussen de op het Nederlandse publiek gerichte zenders zo veel mogelijk te waarborgen. Het Commissariaat heeft zich in zijn rapportages geconcentreerd op de naleving van het reclamemaximum per uur. Geconstateerd kon worden dat het aantal overschrijdingen van dat maximum in de tweede helft van 2011 sterk afnam. Verder heeft het Commissariaat in zijn contacten met het SMC aandacht gevraagd voor een aantal onderwerpen, waaronder een correcte interpretatie van het begrip zelfpromotie.

Financieel toezicht publieke omroep

Risicoanalyse en speerpunten

Aan de toetsing van de jaarlijkse financiële verantwoording van de landelijke, regionale en lokale publieke media-instellingen laat het Commissariaat een protocol vooraf gaan, bestaande uit een risicoanalyse en het jaarlijkse speerpuntenbeleid. Dit protocol zorgt ervoor dat de voornaamste aandachtspunten benoemd en getoetst worden. Voor de landelijke publieke media-instellingen wordt allereerst een analyse verricht op de financiële verantwoording van het te toetsen boekjaar. Aan de hand van vooraf opgestelde criteria worden de kengetallen gewaardeerd. Vervolgens worden de conclusies van voorgaande jaren gebruikt om overige gevoeligheden per media-instelling te bepalen. Dat zijn bijvoorbeeld de opmerkingen van de externe accountant in het accountantsverslag en het opvolgen van door het Commissariaat gegeven aanwijzingen.

In het risicoprofiel van de regionale en lokale publieke media-instellingen ligt het zwaartepunt op de analyse van de jaarlijkse financiële verantwoording, waarbij tevens

wordt gekeken naar de onderlinge vergelijkbaarheid van cijfers. Uit deze analyses volgt – net als bij de landelijke publieke media-instellingen – de prioriteit in toetsing van de afzonderlijke jaarrekeningen.

In het speerpuntenbeleid wordt per type media-instelling – landelijk, regionaal of lokaal – bepaald waar de focus van de toetsing ligt. Voor een deel kondigt het Commissariaat deze speerpunten van tevoren aan. Daarnaast vloeien ze voort uit de risicoanalyse. Ook worden (toekomstige) ontwikkelingen bij de toetsing betrokken. Zo is bij de toetsing van de jaarrekeningen over 2010 extra aandacht besteed aan mogelijke risico's bij eventuele fusies.

Met de risicoanalyse en het speerpuntenbeleid is voldaan aan de aanbevelingen die de Algemene Rekenkamer in het najaar van 2010 deed in zijn terugblikonderzoek op het rapport 'Publieke omroep in beeld – Financiering, bedrijfsvoering en toezicht'.

AO/IB toelichting 2.42-instellingen

In de aanvraagprocedure van de kleine levensbeschouwelijke (2.42) media-instellingen in 2009, stelde het Commissariaat aanvullende eisen met betrekking tot de administratieve organisatie en de governancestructuur. Bij de toetsing van de jaarrekeningen van de 2.42-instellingen werd hieraan specifiek aandacht besteed. Bij de meeste media-instellingen bleek de administratieve organisatie redelijk op orde. Eén media-instelling had in boekjaar 2010 een gebrekkige administratieve organisatie. Dit heeft geresulteerd in aanvullend toezicht vanuit het Commissariaat.

Onderdeel van de toetsing van de jaarrekeningen is de financiële positie, die bij veel 2.42-instellingen onder druk staat. In sommige gevallen heeft dit geleid tot aanvullend toezicht. Dit loopt door in 2012.

Onafhankelijke producties

De Landelijke Publieke Omroep is wettelijk verplicht om jaarlijks een bepaalde hoeveelheid programma's af te nemen bij onafhankelijke producenten. Tot 2011 was dit percentage gedefinieerd in termen van televisiezendtijd. De rapportage vond altijd na afloop van een kalenderjaar plaats. De mogelijkheid bestond om eventuele tekorten in het navolgende jaar te compenseren. De afgelopen jaren is door de omroep steeds aan de verplichting voldaan.

Met ingang van 2011 is de regeling aangepast, waardoor de Landelijke Publieke Omroep als geheel minimaal 16,5% van het door OCW toegekende programmabudget moet besteden aan programma's die worden gemaakt door onafhankelijke producenten. Het Commissariaat heeft de regeling het afgelopen jaar verder uitgewerkt. In samen-

werking met de NPO en de Vereniging van Onafhankelijke Televisieproducenten (OTP) werden afspraken gemaakt over een heldere en praktische invulling van de verplichting.

De NPO zal jaarlijks verantwoording afleggen over de totale besteding aan onafhankelijke producties. Een compensatiemogelijkheid blijft bestaan. Het Commissariaat ziet toe op een juiste naleving van de regeling.

Budget Landelijke Publieke Media-instellingen (x € mln.)

	2011	2010
Omroepverenigingen en NPS	311,5	305,0
NOS	101,2	112,8
Educom	19,4	19,8
Kerkgenootschappen en genootschappen op geestelijke grondslag	29,1	29,0
Nederlandse Publieke Omroep	100,5	101,3
NOB beheertaak	24,0	23,7
Versterking van het media-aanbod	185,2	187,6
Internet en innovatie & Nieuwe Media		
Themakanalen		
Swich-over		2,0
CoBo fonds	7,4	7,3
Naburige rechten	0,5	0,5
	778,8	789,0

Baten radio en televisie publieke regionale media-instellingen 2010 (x € 1.000)

Provincie	Omroep	Totaal subsidie provincie	Reclame + bartering + sponsoring	Overige baten	Baten 2010	Baten 2009
Friesland	Omrop Fryslân	12.367	2.095	666	15.128	15.077
Groningen	RTV Noord	8.826	1.841	493	11.160	11.066
Drenthe	RTV Drenthe	9.149	931	298	10.378	10.046
Overijssel	RTV Oost	10.736	2.100	914	13.750	13.752
Gelderland	RTV Gelderland	17.143	2.204	530	19.876	19.346
Utrecht	RTV Utrecht	9.767	1.000	2.613	13.380	13.266
Flevoland	Omroep Flevoland	7.627	632	231	8.490	8.110
Zeeland	Omroep Zeeland	8.138	736	413	9.288	8.991
Noord-Brabant	Omroep Brabant	16.256	2.949	2.095	21.300	20.783
Limburg	Omroep Limburg	10.652	118	370	11.140	11.314
Noord-Holland	RTV Noord-Holland	15.433	1.876	1.034	18.343	17.826
Zuid-Holland	RTV West	10.859	1.901	1.209	13.969	13.486
Zuid-Holland	RTV Rijnmond	10.688	3.090	2.812	16.590	16.224
	Totaal baten	147.641	21.474	13.677	182.791	179.287

Baten publieke lokale media-instellingen

Resultaat na belastingen 2010 lokale media-instellingen x € 1.000	Totaal baten	Totaal lasten*	Resultaat
Totaal lokale media-instellingen inclusief G4**	21.043	21.173	-130
Amsterdam	1.215	1.219	-4
Utrecht	1.199	1.197	2
Rotterdam	743	1.044	-300
Den Haag***			
Totaal G4	3.157	3.460	-303
Totaal lokale media-instellingen exclusief G4	17.886	17.713	173

Baten gesplitst naar herkomst x € 1.000	2010		2009	
Subsidie	11.670	55%	14.327	45%
Reclame	5.214	25%	7.651	25%
Sponsoring	1.400	7%	447	1%
Overige opbrengsten	2.759	13%	8.990	29%
Totaal baten lokale media-instellingen inclusief G4**	21.043	100%	31.615	100%
Subsidie	2.180	69%	5.970	45%
Reclame	71	2%	2.322	17%
Sponsoring	0	0%	0	0%
Overige opbrengsten	906	29%	5.119	38%
Totaal baten G4***	3.157	100%	13.411	100%
Subsidie	9.490	53%	8.356	47%
Reclame	5.142	29%	5.529	30%
Sponsoring	1.400	8%	447	2%
Overige opbrengsten	1.853	10%	3.872	21%
Totaal baten lokale media-instellingen exclusief G4	17.886	100%	18.204	100%

* Inclusief financiële baten en lasten, buitengewone baten en lasten en belastingen

** 2010: 264 media-instellingen eigen opgave (6 lokale media-instellingen zijn failliet gegaan), 2009 eigen opgave 270

*** Den Haag: Media Centrum Den Haag B.V. is in 2010 failliet gegaan

4.

Handhaving

Hoofdstuk 4

Handhaving

Het Commissariaat heeft de beschikking over verschillende handhavinginstrumenten, uiteenlopend van het geven van voorlichting en het voeren van gesprekken tot het geven van schriftelijke waarschuwingen en het uitdelen van boetes. Het verschil in impact bij het toepassen van de diverse instrumenten kan groot zijn. Daarom wordt telkens zorgvuldig afgewogen welk instrument het meest geëigend is.

In 2011 heeft het Commissariaat de landelijke publieke omroep onder meer nader voorgelicht over het zogeheten dienstbaarheidsverbod uit de Mediawet. Dit verbod houdt in dat de (publiek gefinancierde) publieke omroep zich met al haar activiteiten niet mag lenen voor de commerciële belangen van derden. Het Commissariaat vindt het van belang hier de hand aan te houden, zeker als het gaat om programma's die bestemd zijn voor kwetsbare groepen als die van kinderen. Ook werd bij diverse gelegenheden informatie gegeven over de mogelijkheden voor publiek-private samenwerking en werden brochures gebruikt om regelgeving nader toe te lichten, zoals de brochure over aanhakende reclame. Naast deze en andere voorlichtende activiteiten zijn met regelmaat gesprekken gevoerd waarin media-instellingen zijn gewezen op hun verplichtingen en op geconstateerde (lichte) overtredingen of dreigende overtredingen.

Als waarschuwingen en gesprekken niet helpen of als zich flagrante overtredingen voordoen, maakt het Commissariaat gebruik van de bevoegdheid tot het opleggen van administratieve boetes die kunnen oplopen tot een bedrag van € 225.000,-. Een aantal van deze boetes wordt er hieronder uitgelicht, waarna een volledig overzicht volgt.

Boete TROS voor kinderprogramma Het Sprookjesboomfeest

De TROS kreeg een boete opgelegd van € 120.000,- omdat in het kinderprogramma Het Sprookjesboomfeest reclame-uitingen zijn getoond en omdat de TROS zich dienstbaar heeft gemaakt aan het maken van winst door De Efteling.

Boete WNL voor Palazzo Dinershow in Ochtendspits

WNL kreeg een boete van € 40.000,- opgelegd voor het overdadig tonen van vermijdbare reclame-uitingen in een item over de Palazzo Dinershow in het programma Ochtendspits.

Boete NOS voor UEFA Champions League

De NOS kreeg een boete van € 50.000,- opgelegd voor het uitzenden van niet toegestane reclame-uitingen in het programma UEFA Champions League. In de uitzendingen van de halve finales van de UEFA Champions League werden de evenementensponsors vaker vermeld dan is toegestaan. Deze extra vermeldingen zijn aan te merken als niet toegestane reclame-uitingen.

Boete NOS voor Studio Sportzomer: de Avondetappe

De NOS kreeg een boete opgelegd van in totaal € 100.000,- voor overtredingen van het reclameverbod en voor het achterwege laten van de sponsorvermelding in het programma NOS Studio Sportzomer: de Avondetappe. De NOS heeft gesponsorde racefietsen op overdreven en overdadige wijze in beeld gebracht. Voorts heeft de NOS verzuimd de fietsfabrikanten als sponsor te vermelden. Daarnaast werd in het programma een boek over Eddy Merckx aangeprezen.

Hieronder een compleet overzicht van de in 2011 opgelegde sancties.

Sanctiebeschikkingen 2011

DATUM	OMROEP	ONDERWERP	ARTIKELN	BOETE
22 februari	STER	Heineken commercials	Artikel 2.94, tweede lid, onder b, van de Mediawet 2008 (alcoholreclame voor 21.00 uur)	€ 35.000,-
28 juni	TROS	Het Sprookjesboomfeest	Artikel 2.89, eerste lid, onder b, van de Mediawet 2008 en artikel 2.141, eerste lid, van de Mediawet 2008 (vermijdbare uitingen en dienstbaarheid)	€ 120.000,- (bezwaar gemaakt)
12 juli	NOS	Studio Sportzomer: De Avondetappe	Artikel 2.89, eerste lid, onder b, van de Mediawet 2008 en artikel 2.107, eerste lid, van de Mediawet 2008 (vermijdbare uitingen en ontbreken sponsorvermelding)	€ 100.000,- (bezwaar gemaakt)
12 juli	NOS	UEFA Champions League	Artikel 2.89, eerste lid, onder b, van de Mediawet 2008 (vermijdbare uitingen)	€ 50.000,- (bezwaar gemaakt)
30 augustus	WNL	Item Palazzo Dinershow in het programma Ochtendspits	Artikel 2.89, eerste lid, onder b, van de Mediawet 2008 (vermijdbare uitingen)	€ 40.000,-
20 september	TROS	De Lotto Sport Award	Artikel 2.89, eerste lid, onder b, van de Mediawet 2008 (vermijdbare uitingen)	€ 60.000,-
15 november	VARA	De wereld draait door	Artikel 2.89, eerste lid, onder b, van de Mediawet 2008 (vermijdbare uitingen)	€ 50.000,-

Bestuurlijke rechtsoordelen liefdadigheidsacties

In 2011 gaf het Commissariaat voor het laatst bestuurlijke rechtsoordelen over liefdadigheidsacties bij omroepen. Sinds de inwerkingtreding van een nieuwe regeling eind

2011 kunnen omroepen zelf nagaan of hun actie voldoet aan de wet (zie ook hoofdstuk 5, Beleidsregels).

Bestuurlijke rechtsoordelen 2011

DATUM	OMROEP	ONDERWERP	ORDEEL
15 maart	BNN	Liefdadigheidsactie De Gekste dag (live tv-registratie slotevenement)	Voorwaarden liefdadigheidsactie vastgesteld.
15 maart	Liemerse Omroep Stichting	Liefdadigheidsactie Lions Request	Voorwaarden liefdadigheidsactie vastgesteld.
12 april	RTV Drenthe	'Groot verzet tegen Kanker'	Voorwaarden liefdadigheidsactie vastgesteld.
3 mei	Omroep Limburg	'Actie Limburg Helpt - Geef om Alzheimer'	Voorwaarden liefdadigheidsactie vastgesteld.
14 juni	AVRO	Samenwerking in een coöperatie met een horecaonderneming ten behoeve van het AVRO-huis	Samenwerking in de vorm van een coöperatie houdt niet rechtstreeks verband met en staat niet rechtstreeks ten dienste van uitvoering publieke mediaopdracht. Samenwerking is evenmin toegestane nevenactiviteit, want sluit niet aantoonbaar inhoudelijk aan bij het media-aanbod of de publieke media-instelling.
12 juli	NPO	Liefdadigheidsactie Radio 4 Klassiek geeft!	Voorwaarden liefdadigheidsactie vastgesteld.
26 juli	NPO	Liefdadigheidsactie Serious Request	Voorwaarden liefdadigheidsactie vastgesteld.
4 oktober	AVRO	Liefdadigheidsactie Sta op tegen Kanker	Voorwaarden liefdadigheidsactie vastgesteld.

Overige besluiten 2011

DATUM	OMROEP	ONDERWERP	ARTIKELN	ORDEEL
4 oktober	LLiNK	Beëindiging erkenning	Artikel 2.138a lid 2 jo. 2.138a lid 5 onder a Mediawet 2008	Terugstorting Reserve voor media-aanbod

Beslissingen op bezwaar

Als het Commissariaat een besluit heeft genomen, kan de media-instelling daartegen bezwaar aantekenen. Het Commissariaat nam in 2011 in totaal 27 beslissingen op

door media-instellingen en één programmaraad ingediende bezwaren tegen genomen besluiten.

Beslissingen op bezwaar 2011

DATUM	PUBLIEKE OMROEP	ONDERWERP	BESLUIT
11 januari	VARA	Openbaar maken van onderzoeksrapport Hoffman Bedrijfsrecherche inzake verdenkingen op het gebied van fraude met omroep-gelden door de Nederlandse Moslim Omroep	Bezwaar van de VARA tegen besluit van 21 september 2010 waarbij openbaarmaking van het rapport werd geweigerd, wordt ongegrond verklaard.
15 februari	SMON	Intrekking aanwijzing SMON	Bezwaar tegen de intrekking van de aanwijzing van de SMON wordt ongegrond verklaard.
15 februari	SMD	Heropening aanwijzingsprocedure 2009	Bezwaar tegen het heropenen van de aanwijzingsprocedure 2009 wordt ongegrond verklaard.
15 februari	SMD	Aanwijzing SMON	Bezwaar tegen aanwijzing SMON onder nadere motivering ongegrond verklaard.
15 februari	SILM	Heropening aanwijzingsprocedure 2009	Bezwaar tegen het niet openstellen van de aanwijzingsprocedure 2009 voor nieuwe aanvragers en te beperken tot de aanvragers uit 2009 wordt niet-ontvankelijk verklaard.
1 maart	VARA	Nevenactiviteit betreffende verkopen van VOD Deadline aan UPC	Bezwaar van de VARA tegen het oordeel dat de vergoeding niet marktconform zou zijn, wordt gegrond verklaard. Het Commissariaat herroept op dit punt zijn besluit van 14 september 2010 en geeft toestemming voor de nevenactiviteit 'het in licentie geven van het non-exclusieve video on demand recht van de dramaserie Deadline aan een kabelexploitant' op grond van artikel 2.132, derde lid, van de Mediawet 2008.
24 maart	NOS	Studio Sport (Sponsor Bingo Loterij)	Eredivisie C.V. en Eredivisie Marketing & Media C.V. worden niet-ontvankelijk verklaard in hun bezwaar tegen het besluit van het Commissariaat van 8 september 2009; bezwaren van de NOS worden ongegrond verklaard. (beroep ingesteld)
12 april	NCRV	Family Matters	Bezwaren van de NCRV tegen het besluit van 6 juli 2010 worden gedeeltelijk gegrond verklaard, voor zover deze bezwaren gericht zijn tegen de (hoogte van) de boete. Het primaire besluit wordt gehandhaafd met dien verstande dat een bestuurlijke boete wordt opgelegd van €10.000,-, wegens overtreding van artikel 2.89, eerste lid, sub b, van de Mediawet 2008.
14 juni	TROS	Openbaarmaking geluidsopname	Bezwaarschrift van de TROS tegen het besluit van 7 december 2010 wordt kennelijk niet-ontvankelijk verklaard wegens niet-verschoonbare termijnoverschrijding. Voor zover het bezwaarschrift aangemerkt moet worden als een herhaalde aanvraag, wordt deze aanvraag afgewezen onder verwijzing naar het besluit van 7 december 2010.
6 september	TROS	Het in licentie geven van de woord- en beeldmerken TROS en Sterren.nl ten behoeve van een column in weekblad Privé	Bezwaren van T.V. Digitaal en RadioCorp tegen het oordeel van het Commissariaat dat de licentievergoeding die de TROS ontvangt marktconform zou zijn, worden gegrond verklaard. Het besluit van 24 maart 2011 wordt herroepen, met dien verstande dat de nevenactiviteit "Het in licentie geven van de woord- en (beeld)merken TROS en Sterren.nl ten behoeve van een column in weekblad Privé" niet is toegestaan op grond van artikel 2.132, derde lid, van de Mediawet 2008.
15 november	Stichting Omroep Vox	Aanwijzing publiek lokale media-instelling voor de gemeente Beesel	De bezwaren van de Stichting Omroep Vox tegen de aanwijzing van de Stichting RTV Beesel als lokale media-instelling voor de gemeente Beesel worden ongegrond verklaard.
29 november	NPO	Publicatie van het besluit betreffende 'het leveren van programmagegevens van de landelijke publieke omroep aan derden'	Bezwaren van de NPO tegen het besluit van 8 september 2011 worden ongegrond verklaard. Besluit van 6 september 2011 en de beslissing op bezwaar van 29 november 2011 worden twee weken na bekendmaking van de beslissing op bezwaar integraal gepubliceerd.
20 december	Stichting Radio & Televisie Veluwezoom	Aanwijzing publieke lokale media-instelling voor de gemeenten Rheden en Rozendaal	De bezwaren van RTV Veluwezoom tegen de aanwijzing van de Micro Omroep Stichting als lokale publieke media-instelling voor de gemeenten Rheden en Rozendaal worden ongegrond verklaard.
22 december	Stichting Streekomroep Noordoost-Friesland	Aanwijzing publieke lokale media-instelling voor de gemeente Achterkarspelen	Het besluit waarbij de Stichting Lokale Omroep Tytsjerksteradiel is aangewezen als lokale publieke media-instelling voor de gemeente Achterkarspelen is hangende het bezwaar ingetrokken. Aan de gemeenteraden van Tytsjerksteradiel en Achterkarspelen enerzijds en Dongerdeel, Dantumadiel, Kollumerland c.a. en Achterkarspelen anderzijds, is verzocht een gezamenlijk advies uit te brengen over de vraag of beide aanvragers voldoen aan de eisen, bedoeld in artikel 2.61, tweede lid van de Mediawet 2008.
DATUM	COMMERCIELE OMROEP	ONDERWERP	BESLUIT
25 februari	Media-managers	Toezichtskosten 2010 Stadsregio TV	Nieuw besluit over vaststelling toezichtskosten.
25 februari	Salland Broadcasting	Toezichtskosten 2010 Salland TV	Nieuw besluit over vaststelling toezichtskosten.

15 maart	Chellomedia Programming bv	Vaststelling toezichtskosten 2009 voor de televisieprogrammakanalen Film 1 en Sport 1	Chellomedia wordt niet-ontvankelijk verklaard in haar bezwaren tegen het besluit van 7 mei 2010.
14 juni	STVI	Ontheffing programma-quota voor programmakanaal Playboy Europe	Bezwaar van STVI tegen het besluit van 19 oktober 2010 wordt gegrond verklaard. Het Commissariaat verleent STVI volledige ontheffing van het bepaalde in artikel 3.24 van de Mediawet 2008 en stelt het percentage oorspronkelijke Nederlands- en Friestalige producties voor genoemd programmakanaal vast op 0% voor de duur van de toestemming.
19 juli	Chellomedia Direct programming BV	Toezichtskosten 2009 Film1 en Sport1	Beslissing op bezwaar van 15 maart 2011 tegen de vaststelling van de toezichtskosten voor 2009 wordt ingetrokken en vervangen door een nieuwe beslissing op bezwaar waarbij de bezwaren tegen de vaststelling van de toezichtskosten voor 2009 ongegrond zijn verklaard.
9 augustus	STVI	Ontheffing programma-quota voor programmakanaal AdultXXX	Bezwaar van STVI tegen het besluit van 13 juli 2010 wordt gegrond verklaard. Het Commissariaat verleent STVI volledige ontheffing van het bepaalde in artikel 3.24 van de Mediawet 2008 en stelt het percentage oorspronkelijke Nederlands- en Friestalige producties voor genoemd programmakanaal vast op 0% voor de duur van de toestemming. Het Commissariaat verleent STVI voor het programmakanaal AdultXXX ontheffing van het bepaalde in artikel 3.20 van de Mediawet 2008 en stelt het percentage Europese producties vast op 10% voor het jaar 2011, 15% voor het jaar 2012 en 25% voor het jaar 2013.
13 september	Stichting Karmavadiśhe Sanatan Dharm Mahasabha Nederland	Toezichtskosten 2009 Radio VAHON	De bezwaren tegen de vaststelling van de toezichtskosten voor 2009 voor het radioprogrammakanaal Radio VAHON worden ongegrond verklaard.
18 oktober	Big L Ltd.	Toezichtskosten 2008, 2009 en 2010 Radio Big L	De bezwaren tegen de vaststelling van de toezichtskosten voor de jaren 2008, 2009 en 2010 voor het radioprogrammakanaal Radio Big L worden ongegrond verklaard.
18 oktober	Big L Ltd.	Aanvraag toestemming op grond van artikel 3.1 van de Mediawet 2008	De bezwaren tegen het besluit van het Commissariaat worden niet ontvankelijk verklaard wegens ontbreken van procesbelang.
6 december	Stichting Commerciële Omroep Exploitatie Zuid-Holland	Toezichtskosten 2010 Fresh 102FM	De bezwaren van de Stichting Commerciële Omroep Exploitatie Zuid-Holland tegen de vaststelling van de toezichtskosten voor het jaar 2010 voor het radioprogrammakanaal Fresh 102FM worden ongegrond verklaard.
6 december	Stichting Commerciële Omroep Exploitatie Zuid-Holland	Aanvraag toestemming op grond van artikel 3.1 van de Mediawet 2008	De bezwaren tegen de afwijzing van het verzoek om verlenging van de toestemming van de Stichting Commerciële Omroep Exploitatie Zuid-Holland voor het verzorgen van het commerciële radioprogrammakanaal Fresh 102FM worden kennelijk niet-ontvankelijk verklaard wegens niet-verschoonbare termijnoverschrijding.
20 december	Stichting Commerciële Omroep Exploitatie Zuid-Holland	Openbaarmaking besluit inzake niet verlengen toestemming Fresh 102FM	Bezwaar tegen de openbaarmaking van het besluit tot niet verlenging van de toestemming voor het radioprogrammakanaal Fresh 102FM wordt niet-ontvankelijk verklaard wegens niet-verschoonbare termijnoverschrijding.
DATUM	PROGRAMMARAAD	ONDERWERP	BESLUIT
30 augustus	APR	Advies over doorgifte televisieprogramma BravaNL in het analoge wettelijk minumpakket	De bezwaren van APR worden niet-ontvankelijk verklaard wegens ontbreken procesbelang.

Rechterlijke uitspraken

Media-instellingen kunnen, als zij ook in de bezwaarprocedure geen gelijk krijgen, bij de rechter in beroep gaan tegen besluiten van het Commissariaat. In een aantal zaken deed de rechtbank in 2011 een uitspraak.

TV Film

Eind 2008 liet het Commissariaat de AVRO weten dat het uitgeven van het blad TV Film als nevenactiviteit van de AVRO niet langer was toegestaan aangezien het blad niet drie jaar na aanvang kostendekkend was geworden. Hierdoor was sprake van nadelige invloed op de uitvoering van de hoofdtaak van de AVRO.

De rechtbank Amsterdam stelde het Commissariaat op 5 april 2011 in het gelijk en gaf aan dat het Commissariaat de eis van kostendekkendheid mocht hanteren ter nadere invulling van het wettelijke begrip 'nadelige invloed op de uitvoering van de hoofdtaak'.

De AVRO heeft hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak.

Radio 2

Op 11 mei 2011 stelde de rechtbank Amsterdam het Commissariaat in het gelijk over een boete van € 50.000,- die was opgelegd aan de NPO in verband met de cd 'The Look of Love'. Radio 2 had zich naar het oordeel van het Commissariaat dienstbaar gemaakt aan het maken van winst door platenmaatschappij EMI. De NPO had EMI namelijk gratis gebruik laten maken van het omroeporkest MCO en diens studio. Daarnaast had de NPO meegewerkt aan het in de markt zetten van de cd door het album te veel te promoten en door afspraken te maken met de platenmaatschappij over de planning rond de release van de cd.

De rechtbank volgde het Commissariaat in zijn overwegingen ten aanzien van het gebruik van studio en orkest en ten aanzien van de promotie van het album. Volgens de uitspraak van de rechter hoeft het Commissariaat niet te bewijzen dat er een verkoopbevorderend effect heeft

plaatsgevonden en heeft het Commissariaat terecht geoordeeld dat de NPO dienstbaar was aan het maken van winst door EMI.

De NPO heeft geen hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak.

Bibaboerderij

De TROS heeft zich schuldig gemaakt aan het dienstbaar zijn aan de commerciële belangen van Schuitema N.V., exploitant van onder meer C1000, door het uitzenden van het kinderprogramma Bibaboerderij. Dat overwoog de rechtbank Amsterdam op 13 juli 2011. Door het met regelmaat uitzenden van de serie kreeg het format een grote exposure. Hierdoor werd Schuitema in de gelegenheid gesteld om haar merchandiseproducten van de kinderserie in de markt te zetten. Overigens ging de rechtbank niet mee in het standpunt van het Commissariaat dat ook sprake zou zijn van verboden sponsoring van het kinderprogramma.

De TROS had een beroep gedaan op het gelijkheidsbeginsel omdat andere publieke omroepen verschillende soortgelijke kinderseries uitzenden waarvan ook merchandiseproducten bestaan. De rechtbank overwoog echter dat het gelijkheidsbeginsel niet is geschonden, omdat niet is gebleken dat die omroepen in feite niet betalen voor de uitzendrechten.

Zowel de TROS als het Commissariaat hebben hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak. De TROS ten aanzien van het dienstbaarheidsverbod en het Commissariaat ten aanzien van het sponsorverbod.

Nevenactiviteiten

Op basis van de Mediawet 2008 moeten de publieke media-instellingen hun nevenactiviteiten vooraf ter toetsing aanmelden bij het Commissariaat. Ten behoeve van aanmelding en toetsing zijn de nevenactiviteiten naar hun aard ingedeeld in clusters. De eerste melding in een cluster wordt volledig getoetst aan de mediawettelijke voorwaarden voor het verrichten van nevenactiviteiten (relatie met publieke omroep/programma, marktconformiteit en kostendekkendheid). Vervolgmeldingen worden marginaal getoetst, met uitzondering van nevenactiviteiten waarbij licenties zijn betrokken en nevenactiviteiten binnen de clusters 'uitgeven van bladen' en 'deelnemingen', die altijd volledig worden getoetst. Een nevenactiviteit wordt binnen acht weken na aanmelding beoordeeld, maar clustervervolgmeldingen worden over het algemeen al binnen een paar weken goed- of afgekeurd.

Bij de aanvang van de systematiek van clusterindelingen op 1 januari 2009 heeft het Commissariaat aangekondigd de clusterindeling na twee jaar te evalueren. Bevindingen en aanbevelingen naar aanleiding van die evaluatie zullen

in 2012 openbaar worden gemaakt. Uit de evaluatie zal blijken of de wijze van melden en beoordelen werkbaar is en wat de gevolgen zijn van de clusterindeling. Besloten zal worden of de indeling wordt voortgezet, dan wel moet worden aangepast.

Bij de meeste nevenactiviteiten gaat het om het verkopen van vastleggingen (dvd, cd, download) en het op de markt brengen van producten en diensten (bordspel, merchandise, boek, kalender). Het aantal nevenactiviteiten betreffende het verkopen van programma's is in 2011 toegenomen. In iets mindere mate worden (beeld)merken van media-instellingen in licentie gegeven. Meestal gaat het daarbij om merchandise waarmee de media-instelling geen inhoudelijke bemoeienis heeft.

Het aandeel nevenactiviteiten van lokale en regionale publieke media-instellingen is in 2011 verder afgenomen. Dit is te verklaren doordat deze media-instellingen voor een aantal nevenactiviteiten, zoals het verkopen van programmavastleggingen, een generieke toestemming kunnen krijgen. De achterliggende gedachte is dat het bij lokale en regionale media-instellingen doorgaans gaat om kleinere aantallen en commercieel minder interessante en dus minder risicovolle activiteiten dan bij landelijke media-instellingen.

De onderstaande tabel toont de aantallen nevenactiviteiten die in 2011 en in 2010 door het Commissariaat beoordeeld dienden te worden: 303 in 2010 en 204 in 2011.

Aantallen nevenactiviteiten

	verrichte meldingen	beoordeelde nevenactiviteiten*			
	totaal	totaal	besluit toewijzing	besluit afwijzing	vervolgmelding
2011	226	204	56	3	145
2010	377	303	58	9	236

* in deze aantallen zijn niet meegenomen meldingen die bij nadere beschouwing geen nevenactiviteit bleken, bijvoorbeeld omdat zij onderdeel vormden van de hoofdtak of bleken te vallen onder een al goedgekeurde andere nevenactiviteit (zoals producten van derden die worden verkocht via de website van een publieke media-instelling)

Afgewezen nevenactiviteiten

Drie nevenactiviteiten werden in 2011 niet goedgekeurd en mogen derhalve door de publieke media-instelling niet worden uitgevoerd.

De eerste afgekeurde nevenactiviteit betrof het uitbrengen van een krant, die vijfmaal per jaar gratis huis-aan-huis zou worden verspreid, door een lokale publieke media-instelling. De krant zou worden bekostigd uit de opbrengst van de verkoop van advertentieruimte. Naar het oordeel van het Commissariaat had deze activiteit onvoldoende relatie

met de media-instelling. Het Commissariaat had alleen zijn goedkeuring kunnen geven als in de krant overwegend zou worden bericht over de programma's, programmamakers, programmering en/of wetenswaardigheden van de media-instelling. Dat was echter niet het geval.

De tweede afwijzing betrof het op de markt brengen van een cd-box 'De Tijd van Toen', met in de programma's van MAX uitgezonden hits uit de jaren '50, '60 en '70. Deze nevenactiviteit sloot niet aantoonbaar inhoudelijk aan bij omroep MAX en zijn radioprogramma's. Een cd-box met hits uit de jaren '50, '60 en '70 is een zeer algemeen product. Bovendien had de samensteller van de cd-box het recht muziek die niet bij MAX was uitgezonden aan de cd-box toe te voegen. Ook hier werd de relatietoets niet doorstaan.

De derde afwijzing betrof de voorgenomen nevenactiviteit van Twente FM die bestond uit het exploiteren van een website waarmee de advertentiemogelijkheden van Twente FM op een professionele manier zouden worden gepresen-

teerd teneinde meer financiële middelen te genereren. Deze website zou worden geëxploiteerd naast de website van Twente FM die primair is gerelateerd aan het media-aanbod en waar ook informatie is te vinden over advertentiemogelijkheden. Ook in dit geval werd de relatietoets niet doorstaan. Een activiteit wordt niet geacht voldoende relatie te hebben met de publieke media-opdracht uitsluitend op grond van het argument dat de activiteit winstgevend is. Dit standpunt is ook ingenomen door de Raad van State in zijn advies over het wetsvoorstel liberalisering waarin is opgenomen dat de publieke omroep niet mag participeren in activiteiten die geen enkel ander doel dienen dan het financieel reilen en zeilen van de publieke omroep op peil te houden.

Onderstaand overzicht bevat door het College genomen besluiten. Clustervolgmeldingen staan niet in dit overzicht. In 2011 waren er 145 vervolgmeldingen; zij zijn kenbaar via het Register Nevenactiviteiten op www.cvdm.nl.

Nevenactiviteiten collegebesluiten 2011

DATUM	LANDELIJKE OMROEP	NEVENACTIVITEIT	BESLUIT
4 januari	BNN	Cluster 3: "Het op de markt brengen van het shirt Spuiten en Slikken"	Toegestaan
11 januari	KRO, AVRO, BNN, BOS, IKON, MAX, NCRV, RKK, TELEAC, VARA en VPRO	Cluster 4: "Het op licentiebasis beschikbaar stellen van een selectie van door landelijke publieke media-instellingen uitgezonden programma's via Filmotech"	Toegestaan
11 januari	NPO	Cluster 7: "Het verhuren van frequentieruimte aan derden ten behoeve van datacasting"	Toegestaan
25 januari	NCRV	Cluster 2: "Licentieverlening voor het gebruik van het (beeld)merk NCRV en de programmatitel Terug naar mijn roti ten behoeve van een eensluitend kookboek"	Toegestaan
22 februari	Stichting NTR	Cluster 4: "Het in licentie geven van een aflevering Klokhuis met als thema Diabetes aan de Bas van Goor Foundation ten behoeve van educatief gebruik"	Toegestaan
1 maart	BNN	Cluster 1: "Het verkopen van de dvd Compilatie 3 op reis"	Toegestaan
8 maart	NOS	Cluster 4: "Het leveren van algemene, sport- en nieuwsberichten aan de stichting WaterWijs ten behoeve van het narrowcastingkanaal Tenq-tv"	Toegestaan
8 maart	EO	Cluster 4: "Het verlenen van een licentie tot gebruik van door de EO in 2010 gemaakte opnames voor het programma Nederland Zingt van vier liederen uitgevoerd door ensemble Call aan de Stichting Ontwikkeling Nederlands Klassiek Muziek talent ten behoeve van een dvd"	Toegestaan
15 maart	Stichting NTR (NPS)	Cluster 4: "Licentieverlening van een fragment van Nieuwsuur als bonusmateriaal op een dvd, genaamd Haar naam was Sarah"	Toegestaan
24 maart	Stichting Humanistische Omroep	Cluster 1: "Het uitbrengen van de dvd-box De vloer op"	Toegestaan
24 maart	TRDS	Cluster 2 goedkeuringsbesluit: "Het in licentie geven van de woord- en (beeld)merken TRDS en Sterren.nl ten behoeve van een column in weekblad Privé"	Toegestaan
29 maart	Stichting NTR (NPS)	Cluster 4: "Het in licentie geven van fragmenten van Nieuwsuur en NOVA aan Tijdsbeeld Media ten behoeve van de dvd Dubieuze strafzaken"	Toegestaan
12 april	Stichting NTR	Cluster 4: "Het in licentie geven van een aflevering Klokhuis, met als thema Asielzoekerscentrum, aan Vluchtelingenwerk Nederland ten behoeve van educatief gebruik"	Toegestaan
12 april	VARA	Cluster 11: "Uitgeven van een betaalde digitale versie van de VARAgids voor de iPad en andere tablets"	Toegestaan
12 april	KRO	Cluster 2: "Licentieverlening van het woord- en beeldmerk van Toen Was Geluk Heel Gewoon en het personage Simon Stokvis"	Toegestaan
3 mei	Omroep MAX	Cluster 3: "Het op de markt brengen van de cd De Tijd van Toen"	Niet toegestaan
17 mei	NPO	Cluster 4: "Het verkopen van formats aan het buitenland door Absolutely Independent"	Toegestaan

17 mei	NPO	Cluster 13: "Het leveren van programmegegevens van tien themakanalen van de publieke omroep aan CEDAR"	Toegestaan
24 mei	VARA	Cluster 2: "Licentieverlening voor het gebruik van het character (naam en portret) Mien Dobbels aan Henkel Nederland B.V. ten behoeve van een wasmiddel"	Toegestaan
24 mei	NCRV	Cluster 2 en 4: "Licentieverlening van het NCRV logo, het merk SpangaS ten behoeve van een SpangaS theatertour"	Toegestaan
14 juni	NCRV	Cluster 2: "Licentieverlening van het woord- en beeldmerk NCRV en SpangaS ten behoeve van een SpangaS zomerboek"	Toegestaan
14 juni	NPS	Cluster 4: "Licentie van het programmamateriaal van het concert Vrienden van Amstel Live 2011 ten behoeve van een reclamespot voor de editie 2012"	Toegestaan
14 juni	KRO	Cluster 4 goedkeuringsbesluit: "Het in licentie geven van de Telefilm De Sterkste Man Van Nederland ten behoeve van exploitatie middels video-on-demand"	Toegestaan
26 juli	Stichting NTR	Cluster 4: "Het in licentie geven van een aflevering Klokhuis met als thema Zeehondentelling aan Driestar Educatief ten behoeve van educatief gebruik"	Toegestaan
26 juli	NPO	Cluster 2: "Het verlenen van een licentie op het (beeld)merk Radio 6 Soul & Jazz aan de Stichting Entertainmentretail Promotion ten behoeve van twee cd's genaamd Aangenaam Jazz & Soul"	Toegestaan
26 juli	AVRO	Cluster 4: "Het in licentie geven van de samenvatting van de registratie van de Canal Parade 2011 aan OUTTV Media B.V."	Toegestaan
9 augustus	NOS	Cluster 4: "Het in licentie geven van NOS Journaal fragmenten ten behoeve van de box "Testament van de Eighties" aan Beeld en Geluid"	Toegestaan
9 augustus	VPRO	Cluster 4: "Het in licentie geven van programmamateriaal uit de serie Gordijnpaleis van Ollie Hartmoed aan de Nederlandse Hartstichting ten behoeve van educatief gebruik"	Toegestaan
23 augustus	TROS	Cluster 4: "Het verlenen van een licentie aan SBS Belgium n.v. van format, scripts, lea-dermuziek en Library Candids van het programma Bananasplit, seizoen 2010-2011"	Toegestaan
23 augustus	VPRO	Cluster 4: "Het eenmalig in licentie geven van stills uit de VPRO-programmaserie Het Gordijnpaleis van Ollie Hartmoed t.b.v. een op de markt te laten brengen wintereditie doeboek"	Toegestaan
30 augustus	AVRO	Cluster 4: "Het in licentie geven van een registratie van Wende Sniijders in Carré ten behoeve van VOD-exploitatie"	Toegestaan
30 augustus	VPRO	Cluster 4: "Het verkopen van VPRO jeugd-televisietitels (formats en ready-mades) aan het buitenland door de Canadese sales-agent Delphis Films"	Toegestaan
6 september	Stichting NTR	Cluster 2: "Het verlenen van een licentie aan het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid voor het organiseren van Top 2000 arrangementen en het produceren en ver- kopen van Top 2000 merchandise"	Toegestaan
6 september	NPO	Cluster 13: "Het leveren van programmegegevens van de landelijke publieke omroep aan derden"	Toegestaan
8 september	NOS	Cluster 4: "Het in licentie geven van NOS Journaal fragmenten uit de jaren tachtig en negentig ten behoeve van drie dvd's welke onderdeel uitmaken van de twee boeken Mijn Nederland in woord en beeld 1980-1989 en Mijn Nederland in woord en beeld 1990-1999"	Toegestaan
4 oktober	TROS	Cluster 11: "Het uitgeven van het blad Radar+"	Toegestaan
4 oktober	NCRV	Cluster 4: "Licentieverlening van het televisieprogramma Natuurwadden aan de Waddenacademie Leeuwarden ten behoeve van plaatsing op haar website"	Toegestaan
11 oktober	Stichting NTR	Cluster 2: "Licentieverlening zonder inhoudelijke bemoeienis aan het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid ten behoeve van Top 2000 merchandise"	Toegestaan
18 oktober	NOS	Cluster 4: "Licentieverlening fragmenten NOS ten behoeve van dvd Sport in de Tweede Wereldoorlog"	Toegestaan
1 november	NOS	Cluster 4: "Het in licentie geven van NOS journaalfragmenten aan het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid ten behoeve van twee dvd's bij het boek Mijn Nederland in Woord en Beeld 2000-2010"	Toegestaan
1 november	NOS	Cluster 4: "Licentieverlening fragmenten NOS journaal ten behoeve van de dvd Op en rond het Noordzeekanaal"	Toegestaan
15 november	Stichting NTR	Cluster 6: "Het organiseren van Top 2000 Experience arrangementen in samenwerking met het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid"	Toegestaan
13 december	TROS	Cluster 13: "Het in licentie geven van funniest home videoclipps aan Novavision ten behoeve van verkoop aan het buitenland"	Toegestaan
20 december	Stichting NTR	Cluster 4: "Het in licentie geven van 50 afleveringen over de culturele en historische canon van Nederland van Het Klokhuis"	Toegestaan
20 december	EO	Cluster 4: "Het aan het kleinkoor Concertino in licentie geven van door de EO gemaakte opnames voor het programma Nederland Zingt van drie liederen uitgevoerd door het kleinkoor Concertino"	Toegestaan
DATUM	REGIONALE OMROEP	NEVENACTIVITEIT	BESLUIT
1 februari	Stichting Omroep Gelderland	Het verhuren van bedrijfsruimte	Toegestaan

1 februari	Stichting Omroep Gelderland	Het verhuren van een medewerker	Toegestaan
11 april	Stichting Regionale Omroep West	Productie van ADO TV	Toegestaan
DATUM	LOKALE OMROEP	NEVENACTIVITEIT	BESLUIT
1 maart	St. Agglomeratie Omroep Midden-Groningen	Het uitbrengen van een krant	Niet toegestaan
7 april	Haarens Omroep Stichting tv	Het verkopen van dvd's van eigen uitgezonden programma's	Toegestaan
21 april	Stichting Omroep Venlo	Het vervaardigen van bedrijfsfilms voor derden	Toegestaan
17 mei	St. Agglomeratie-omroep Holland Centraal	Het organiseren van het UnityNL Sterrenfeest	Toegestaan
7 juni	Stichting Omroep Venlo	Het vervaardigen van AV-materiaal voor VVV-Venlo t.b.v. Eredivisie Live	Toegestaan
30 juni	Stichting Brabantse Wal Radio- en Televisie Omroep	Het verkopen van vastleggingen programmaonderdelen	Toegestaan
30 juni	Stichting Brabantse Wal Radio- en Televisie Omroep	Het verhuren van faciliteiten ten behoeve van de registratie van een voorstelling van een muziek en/of toneelgezelschap	Toegestaan
21 juli	Stichting Twente FM	Het exploiteren van een website www.twentsadverteren.nl	Niet toegestaan
15 augustus	Lokale Omroep Vereniging Zuiderzee Wieringen	Het verkopen van dvd's en cd's van eigen uitgezonden programma's	Toegestaan
29 november	Stichting Omroep-organisatie Groningen	Licentieverlening voor het uitzenden van een herhaling van het radioprogramma Uurtje Waterloo van OOG Radio aan Radio Oranje te Benidorm	Toegestaan

Publiek-private samenwerking

Een samenwerking tussen een publieke media-instelling en een culturele instelling of mediabedrijf hoeft onder bepaalde voorwaarden niet als sponsoring te worden aangemerkt of als nevenactiviteit te worden getoetst. Een van de belangrijkste voorwaarden is dat er sprake dient te zijn van gelijkwaardige inbreng van de partijen.

Ook in 2011 zijn verschillende publieke media-instellingen een gelijkwaardige samenwerking aangegaan met culturele instellingen en mediabedrijven. Het Commissariaat blijft zich inspannen om dergelijke vormen van samenwerking te bevorderen. De minister van OCW heeft in

haar brief aan de Tweede Kamer van 17 juni 2011 aangekondigd te onderzoeken of een lichter regime kan gelden voor culturele en journalistieke samenwerkingsprojecten van geringe omvang en beperkte duur, zoals een eenmalige samenwerking bij een festival of een evenement. Daarnaast zal de wetgever bij wijziging van de Mediawet 2008 een experimenteerartikel opnemen dat ruimte biedt om gedurende een beperkte periode proef te draaien. Het Commissariaat is gevraagd het bestaande beleid te verhelderen en samen te brengen in een brochure die ook voor (relatieve) leken inzicht verschaft in de materie. Dit zal in 2012 worden gerealiseerd.

Publiek-private samenwerking 2011

DATUM	OMROEP	SAMENWERKING	BEOORDELING
25 januari	Teleac	Singer Laren – Knoop in je zakdoek	Samenwerking past binnen de uitgangspunten voor gelijkwaardige samenwerking tussen publieke media-instellingen en culturele instellingen.
8 maart	Stichting NTR VPRO	Veen Magazines (Historisch Nieuwsblad) – Katern Geschiedenis 24	Samenwerking past binnen de uitgangspunten voor gelijkwaardige crossmediale samenwerking tussen publieke media-instellingen en mediabedrijven. Voorwaarde is dat bij een aantoonbare extra omzet en winst van het Historisch Nieuwsblad door het katern, deze opbrengst gelijkmatig over partijen verdeeld wordt.
5 april	Stichting NTR	Naturalis – Klokhuis Vragendag	Samenwerking past binnen de uitgangspunten voor gelijkwaardige samenwerking tussen publieke media-instellingen en culturele instellingen.
3 mei	Stichting NTR	Naturalis – natuurdeterminatie applicatie	Samenwerking past binnen de uitgangspunten voor gelijkwaardige samenwerking tussen publieke media-instellingen en culturele instellingen.
6 december	Stichting NTR	Naturalis – project Wat is dit?	Samenwerking past binnen de uitgangspunten voor gelijkwaardige samenwerking tussen publieke media-instellingen en culturele instellingen.

Naam:

OLGA ZLOTVER

Leeftijd:

35 jaar

Afdeling:

Handhaving

"Ik ben geboren in een communistisch land, Rusland, en weet uit eigen ervaring hoe belangrijk vrije, onafhankelijke en pluriforme media zijn voor de samenleving. Ik ben er dan ook trots op dat ik door mijn werk bij het Commissariaat kan bijdragen aan de bescherming van de informatievoorziening in Nederland.

In Rusland heb ik jarenlang met veel plezier bij een groot advocatenkantoor gewerkt. Vanwege de liefde ben ik in 2004 naar Nederland geëmigreerd. Ik moest eerst de taal leren spreken. Vervolgens wilde ik weer als jurist aan de slag, maar daarvoor moest ik opnieuw een rechtenopleiding volgen. De Russische wetten kun je hier namelijk niet toepassen. Ik moest weer helemaal van voren af aan beginnen en allerlei examens afleggen om te worden toegelaten tot de universiteit. Om mijn horizon te verbreden heb ik twee masters gedaan, staats- en bestuursrecht en ondernemingsrecht. Na een lange weg ben ik in februari 2011 cum laude afgestudeerd. Een paar maanden later ben ik als jurist bij het Commissariaat begonnen, mijn eerste baan in Nederland. Ik leer nog dagelijks bij over alle facetten van het (Europees) mediarecht en het bestuursrecht. Dat laatste bestaat in Rusland helemaal niet als apart rechtsgebied.

Mijn werk is erg veelzijdig. Het is een uitdaging om telkens weer maatoplossingen te bieden bij de behandeling van onder meer handhavingsverzoeken en bezwaarschriften. Ik zit niet alleen maar besluiten te tikken achter mijn bureau, maar heb ook veel persoonlijke contacten. Bij hoorzittingen heb je vaak te maken met juristen, maar ook zeer regelmatig met 'gewone' mensen die als vrijwilliger werkzaam zijn bij media-instellingen. Hun verhalen zijn niet altijd juridisch onderbouwd. Het is de kunst om de essentie uit hun betoog te halen en dat te vertalen in juridische termen."

Handhavingsverzoeken programmaraden

Het Commissariaat speelt een handhavende rol bij het beslechten van conflicten tussen programmaraden, kabel-exploitanten en programma-aanbieders. De programmaraden ABCNZ, Amstelveen, Delft, Den Haag, Friesland, Het Gooi en Omstreken, Groningen-Drenthe, Limburg, Noord-Holland, Utrecht-Oost, Weidegebied en Zoetermeer verzochten het Commissariaat handhavend op te treden jegens Ziggo nadat die hun adviezen niet had opgevolgd bij de inkrimping van het analoge pakket van televisiezenders. Ziggo beriep zich in haar weigering onder meer op het feit dat de door de programmaraden gegeven adviezen niet pluriform samengesteld en niet deugdelijk gemotiveerd waren.

Het Commissariaat wees de handhavingsverzoeken van de programmaraden jegens Ziggo af omdat de adviezen van de programmaraden niet voldeden aan de mediawettelijke

voorwaarden. Het Commissariaat volgde de redenering van de Rechtbank Groningen in haar uitspraak van 28 februari 2011. Daarin overweegt de Rechtbank dat een advies van een programmaraad draagkrachtig moet zijn gemotiveerd en dat de programmaraden in hun advisering niet mogen anticiperen op een bepaalde omvang en invulling van het boven het wettelijk minimumpakket gelegen gedeelte van het analoge pakket door Ziggo. Tevens blijkt uit de uitspraak dat opname van Nederlandstalig programma-aanbod van commerciële media-instellingen in het wettelijk minimumpakket onmisbaar is voor de pluriforme samenstelling daarvan.

Tegen de uitspraak van de Rechtbank Groningen is door Ziggo en de programmaraden Breda e.o. en Noord-Holland (voorheen Multikabel) hoger beroep ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Handhavingsverzoeken programmaraden

DATUM BESLUIT	PROGRAMMARAAD/ KABELEXPLOITANT	ONDERWERP	BESLUIT
18 januari	Programma Raad Rotterdam/ UPC Nederland	Niet opvolgen advies voor zover betreft het geadviseerde televisieprogrammakanal TVE Internacional	Verzoek toegewezen. UPC Nederland is een dwangsom opgelegd.
8 maart	Algemene Programma Raad/ UPC Nederland	Niet opvolgen advies voor zover betreft het geadviseerde televisieprogrammakanal BravaNL	Verzoek afgewezen.
1 november	Programmaraad Limburg/Ziggo b.v.	Niet opvolgen advies voor zover betreft de televisieprogrammakanalen BBC2, ZDF en WDR	Verzoek afgewezen. (bezwaar gemaakt)
1 november	Programmaraad Kabeltelevisie en - radio Delft/Ziggo b.v.	Niet opvolgen advies voor zover betreft de televisieprogrammakanalen ARD, TV5 Monde, TVE Internacional, Rai Uno, Euronews en het radioprogrammakanaal Deutsche Welle	Verzoek afgewezen. (bezwaar gemaakt)
1 november	Programmaraad Ziggo Friesland/ Ziggo b.v.	Niet opvolgen advies voor zover betreft de televisieprogrammakanalen BBC2, Euronews en NDR Fernsehen.	Verzoek afgewezen.
1 november	Programmaraad Amstelveen/ Ziggo b.v.	Niet opvolgen advies voor zover betreft de televisieprogrammakanalen BBC2, TVE Internacional, Euronews, ZDF en TV5 Monde dan wel France 2.	Verzoek afgewezen. (bezwaar gemaakt)
29 november	Programmaraad ABCNZ/Ziggo b.v.	Niet opvolgen advies voor zover betreft het televisieprogrammakanal France 2	Verzoek afgewezen. (bezwaar gemaakt)
29 november	Programmaraad Noord-Holland/ Ziggo b.v.	Niet opvolgen advies voor zover betreft de televisieprogrammakanalen TV5 Monde dan wel France 2	Verzoek afgewezen. (bezwaar gemaakt)
29 november	Programmaraad Groningen-Drenthe/ Ziggo b.v.	Niet opvolgen advies voor zover betreft de televisieprogrammakanalen TV5 Monde dan wel France 2	Verzoek afgewezen.
20 december	Programmaraad Utrecht Oost/ Ziggo b.v.	Niet opvolgen advies voor zover betreft de televisieprogrammakanalen ARD, BBC2, TV5 Monde, Euronews en WDR	Verzoek afgewezen.
20 december	Regionale Programmaraad 't Gooi en Omstreken/Ziggo b.v.	Niet opvolgen advies voor zover betreft de televisieprogrammakanalen TV5 Monde, TVE Internacional, Euronews en het radioprogrammakanaal de Concertzender	Verzoek afgewezen. (bezwaar gemaakt)
20 december	Programmaraad Zoetermeer/ Ziggo b.v.	Niet opvolgen advies voor zover betreft de televisieprogrammakanalen TV5 Monde, TVE Internacional en TBN Europe	Verzoek afgewezen.
20 december	Haagse Programmaraad/ Ziggo b.v.	Niet opvolgen advies voor zover betreft de televisieprogrammakanalen BBC2, ARD en BBC World News	Verzoek afgewezen.

Handhavingsverzoeken doorgifteverplichting

DATUM BESLUIT	OMROEP/KABEEXPLOITANT	ONDERWERP	BESLUIT
12 april	Stichting Schagen Stad Radio/ Ziggo b.v.	Verplichting om een radio- en een televisiekanaal van de Stichting Schagen Stad Radio onverkort digitaal te distribueren tegen redelijke kosten	Verzoek afgewezen. (bezwaar gemaakt)
26 april	Heusdense Televisie & Radio Stichting/Ziggo b.v.	Verplichting om een radio- en een televisie- kanaal van Heusdense Televisie & Radio Stichting onverkort digitaal te distribueren tegen redelijke kosten	Verzoek afgewezen. (bezwaar gemaakt)
13 september	Airplay Media Stichting	Verplichting om het televisieprogramma kanaal van Airplay Media Stichting onverkort digitaal te distribueren tegen redelijke kosten	Verzoek afgewezen. (bezwaar gemaakt)

WOB-verzoeken

Het Commissariaat ontving in 2011 vijf verzoeken om openbaarmaking van stukken op basis van de Wet openbaarheid van bestuur.

WOB-verzoeken

DATUM	INDIENER	WOB-VERZOEK	BESLUIT
4 januari	De heer H.J. Janssens	Openbaar maken van stukken betrekking hebbend op de Stichting Lokale Omroep Ede	Verzoek gedeeltelijk toegewezen
22 februari	Stichting Streekomroep Braassemermeer	Openbaar maken van de aanvraag van de Leiderdorpse Omroep Stichting voor een aanwijzing tot lokale publieke media-instelling	Verzoek toegewezen
7 juni	WilMar Press and Productions	Openbaar maken van rapport 'Is er nog iets op TV'	Verzoek toegewezen, onder weglating van vertrouwelijke bedrijfsgegevens
14 juni	De heer C. Noordegraaf	Openbaar maken van gegevens betreffende de door het Commissariaat gehanteerde maatstaf voor toezichtskosten die zijn opgelegd aan de Stichting Ziekenomroep Schiedam te Schiedam (programmakanalen ZOS-radio)	Verzoek toegewezen, onder weglating van persoonsgegevens
28 juni	Stichting Algemene Omroep Deventer	Openbaar maken van alle correspondentie, rapportages, besluitvorming en beleidsplannen met en over St. Lokale Omroep Deventer in de periode van de afgelopen vijf jaar	Verzoek toegewezen, onder weglating van vertrouwelijke bedrijfsgegevens

5

Beleidsregels

Naam:

MIRIAM LA CRUZ

Leeftijd:

45 jaar

Afdeling:

Post, Archief en Documentatie

“Als medewerker Post, Archief en Documentatie ben ik samen met mijn collega’s onder meer verantwoordelijk voor een correcte registratie van alle inkomende documenten, zoals brieven, faxen en e-mails. Daarnaast krijgen wij veel vragen van collega’s die op zoek zijn naar bepaalde stukken uit het analoge tijdperk. Toen ik dertien jaar geleden bij het Commissariaat begon, was bijna alles nog op papier. Sinds drie jaar maken we gebruik van een digitaal documentsysteem. Het werken met dit nieuwe systeem was best spannend. Bij het archiveren komt veel meer kijken dan je denkt. Je moet bijvoorbeeld een goede beschrijving maken van de inhoud van brieven, anders kunnen medewerkers het niet terugvinden. Je moet gestructureerd en nauwkeurig te werk gaan. Ik ben erg netjes en precies, dus deze baan is mij op het lijf geschreven. Uiteindelijk gaat het er mij om dat iedere collega, op elk moment van de dag en vanaf elke werkplek, op een makkelijke manier alles kan terugvinden in het systeem. Ik houd ervan om mensen een dienst te bewijzen. Bij mijn werk is het zo dat zolang alles op rolletjes loopt, ik niks hoor. Dat is voor mij een goed teken. Ik zie het als een vorm van waardering.”

Hoofdstuk 5

Beleidsregels

In de vorm van beleidsregels geeft het Commissariaat nadere invulling aan mediawettelijke bepalingen. In 2011 zijn een aantal bestaande beleidsregels aangepast en enkele nieuwe beleidsregels in werking getreden. Voor het jaar 2012 worden meer nieuwe en vernieuwde beleidsregels voorzien, waaronder beleidsregels voor sponsoring en voor reclame bij commerciële media-instellingen en regels voor productplaatsing bij commerciële media-instellingen.

Liefdadigheidsacties

In oktober 2011 trad de Regeling liefdadigheidsacties 2011 in werking. De regeling vervangt de Beleidsregels onthefingen liefdadigheidsacties. Uitgangspunt in de Mediawet is dat vermijdbare uitingen niet zijn toegestaan. De regeling bepaalt onder welke omstandigheden van dat uitgangspunt mag worden afgeweken. Met de nieuwe regeling in de hand kunnen publieke media-instellingen zelf bepalen of een voorgenomen actie is toegestaan. Zij hoeven acties dus niet meer voorafgaand ter beoordeling aan het Commissariaat voor te leggen. Het Commissariaat kan wel achteraf toetsen of de regels zijn nageleefd.

Sanctiemaatregelen

Het beleid voor het treffen van sanctiemaatregelen is aangepast aan de Mediawet 2008. In april trad de Beleidslijn sanctiemaatregelen 2011 in werking.

Reclame publieke media-instellingen

Op 7 april 2011 traden de Beleidsregels reclame publieke media-instellingen 2011 in werking. Met de nieuwe beleidsregels geeft het Commissariaat invulling aan artikel 2.98 van de Mediawet 2008 dat de voor televisie- en radioprogramma's geldende regels voor reclame en telewinkelen zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing verklaart op het overige media-aanbod van de publieke media-instellingen.

Kenmerkend voor dit 'overige media-aanbod' is dat het audiovisueel van karakter is en langs elektronische weg wordt verspreid. Daarbij maakt het niet uit of de inhoud uit video, audio, tekst en grafische informatie (zoals foto's en andere afbeeldingen) of een combinatie daarvan bestaat. Voorbeelden van 'overig publiek media-aanbod' zijn websites die behoren bij programma's van de publieke media-instellingen of een publieke mediadienst op aanvraag, zoals Uitzending Gemist.

De toelaatbaarheid, herkenbaarheid en afbakening van reclame- en telewinkeloordboodschappen in dit publieke

media-aanbod komen in de beleidsregels aan de orde. De regels verschillen naar gelang de reclame wordt aangeboden in het videogedeelte of in het tekst- of grafische gedeelte van een website van een publieke media-instelling.

Commerciële mediadiensten op aanvraag

Alle audiovisuele mediadiensten, ongeacht via welke technieken en platforms zij worden verspreid (dus ook via internet en mobiele telefoon), vallen sinds de aanpassing van de Mediawet 2008 aan de Europese Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten (in december 2009) onder het toezicht van het Commissariaat. Hiermee wordt een gelijk speelveld beoogd tussen aanbieders die vergelijkbare diensten via verschillende platforms aanbieden. Tegelijk kunnen gebruikers van al deze platforms rekenen op een bepaald niveau van bescherming op basis van de Mediawet.

In 2011 is nadere invulling gegeven aan het toezicht op mediadiensten op aanvraag. Per 1 november traden de 'Beleidsregels classificatie commerciële mediadiensten op aanvraag 2011' in werking. Aan de hand van deze beleidsregels kunnen aanbieders van videodiensten op aanvraag nagaan of zij onder het toezicht van het Commissariaat vallen. De beleidsregels waren gewenst omdat de Richtlijn en de Mediawet door hun algemene formulering nadere invulling nodig hadden. Voordat de definitieve beleidsregels werden vastgesteld, konden mogelijk belanghebbende partijen door een openbare consultatie via de website van het Commissariaat reageren op de conceptregels. Het Commissariaat gebruikte de suggesties en opmerkingen om tot een weloverwogen en zo breed mogelijk gedragen invulling van de beleidsregels te komen.

In de uiteindelijke beleidsregels is onder meer verduidelijkt dat het toezicht van het Commissariaat op deze mediadiensten zich beperkt tot de op basis van een catalogus aangeboden video's, met eventuele bijbehorende ondertiteling, pre-rolls of overlays en de in de catalogus opgenomen programmeergegevens. Ook is opgenomen dat een videodienst op aanvraag die uitsluitend is gericht op de gemeenschappelijke belangen van een in omvang beperkte groep, die geen winstoogmerk heeft en geen advertenties of betaalde diensten bevat, buiten het toepassingsbereik van de Mediawet blijft.

Naar schatting is er sprake van een paar honderd aanbieders van commerciële mediadiensten op aanvraag. Aanbieders kunnen zich sinds begin 2010 via de website van

het Commissariaat registreren. Voor deze mediadiensten geldt een lichter regime dan voor de lineaire omroepdiensten: het toezicht van het Commissariaat beperkt zich in essentie tot de naleving van de basisregels, namelijk de bescherming van minderjarigen tegen ernstig schadelijke content en het waarborgen van een duidelijk onderscheid tussen redactie en commercie.

Het Commissariaat toetst na aanmelding van een commerciële mediadienst op aanvraag of deze daadwerkelijk als zodanig gezien kan worden op basis van de vastgestelde beleidsregels. In 2012 zal de beschikkingenpraktijk een verdere concretisering opleveren van de wijze waarop de beleidsregels worden toegepast. Ook zullen toezicht en handhaving op deze diensten verdere invulling krijgen.

Verder vond afstemming plaats met de Stichting Reclame Code (SRC). Aanbieders van mediadiensten op aanvraag die reclame- of telewinkeloordschappen bevatten, dienen namelijk aangesloten te zijn bij de Nederlandse Reclame Code (NRC).

6.

Internationale afstemming

Hoofdstuk 6

Internationale afstemming

Het Commissariaat nam in 2011 deel aan verschillende internationale overleggen en symposia op het gebied van toezicht op audiovisuele mediadiensten.

EPRA

Het Commissariaat is lid van het European Platform of Regulatory Authorities (EPRA), het overlegplatform van Europese toezichthouders op de media. Naast dagelijkse contacten tussen het EPRA-secretariaat en de toezichthouders onderling over toezicht- en reguleringsvraagstukken, vindt er twee keer per jaar een vergadering plaats. Deze vergaderingen worden doorgaans bezocht door vrijwel alle EPRA-leden en vertegenwoordigers van de Europese Commissie, de Raad van Europa en het EAO (European Audiovisual Observatory). Sinds kort woont ook de media-afdeling van de OVSE (Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa) de vergaderingen bij.

Op de bijeenkomst van de EPRA in mei in Ohrid (Macedonië) gaf het Commissariaat een presentatie over zijn (voorgenomen) beleid ten aanzien van commerciële mediadiensten op aanvraag. Ook werd in de plenaire vergadering aandacht besteed aan Indireg, het door de Europese Commissie geïnitieerde Europese onderzoek naar de onafhankelijkheid van toezichthouders. In werkgroepen werd gesproken over product placement, digitale radio en digital dividend. In de najaarsvergadering van de EPRA, gehouden in het Belgische La Hulpe, stonden monitoring en jurisdictiebepaling bij on-demand mediadiensten op de agenda van de plenaire vergadering. In de werkgroepen kwamen product placement, digitale tv en de bescherming van minderjarigen bij nieuwe diensten aan de orde. Bij het laatste onderwerp waren vertegenwoordigers van de industrie uitgenodigd, zoals Facebook en BskyB.

Contact Comité

Het Commissariaat is vertegenwoordigd bij het Contact Comité, een overlegorgaan van de EU-lidstaten waarin de nationale ministeries die verantwoordelijk zijn voor mediawetgeving spreken over de uitleg en toepassing van de Europese Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten. Verschillende landen, waaronder dus Nederland, vaardigen ook een vertegenwoordiger van de toezichthouder af. Tijdens de twee bijeenkomsten in 2011 werd gesproken over de Italiaanse evenementenlijst (lijst met belangwekkende evenementen die niet achter de decoder mogen verdwijnen) en de introductie van de zogeheten 'de minimus rule'. Op grond van deze laatste regel, waarvoor het Commissariaat zich sterk heeft gemaakt, is het lidstaten toegestaan om omroepen die onder een markt-

aandeel van 0,3 procent blijven, te vrijwaren van de rapportage over de Europese quotabepalingen (het Commissariaat maakt hiervan gebruik, zie ook hoofdstuk 3. Toezicht).

Werkgroep Toezichthouder op de Audiovisuele Mediadiensten

Het Commissariaat nam in 2011 deel aan de Werkgroep Toezichthouder op de Audiovisuele Mediadiensten. In deze werkgroep, die wordt voorgezeten door de Europese Commissie, werd verslag uitgebracht van verschillende Europese studies, onder meer naar Europese quota en naar de onafhankelijkheid van Europese toezichthouders. Ook was er een presentatie van vertegenwoordigers van de industrie over Connected TV, oftewel Over the Top TV of HbbTV (Hybrid Broadcast Broadband TV), het fenomeen waarbij televisie en internetdiensten op één televisiescherm samenkomen.

EuroReg 2011

Connected TV stond ook centraal op EuroReg 2011. Deze jaarlijks door de Duitse toezichthouders georganiseerde conferentie vond plaats in Frankfurt. Marcel Betzel, beleidsadviseur van het Commissariaat, nam er deel aan een paneldiscussie over de mogelijke gevolgen van Connected TV voor regulering. Op uitnodiging van de Raad van Europa sprak Betzel ook op een conferentie in Kiev over digitale ethertelevisie in Europa en gaf hij een presentatie in London tijdens het seminar 'Whose Boots Are Made for Walking'. Tijdens deze bijeenkomst, georganiseerd door het European Audiovisual Observatory en het Instituut voor Europees Mediarecht, werd ingezoomd op de invulling van de criteria voor het begrip mediadienst op aanvraag.

Euregiolators

In februari 2011 vond in Saarbrücken de jaarlijkse bijeenkomst van de Euregiolators plaats. In dit overlegplatform spreken de toezichthouders van België, Nederland, Luxemburg en de aangrenzende deelstaten van Duitsland over toezichtzaken van gemeenschappelijk belang. Een van de onderwerpen was het bepalen van jurisdictie bij omroepdiensten en mediadiensten op aanvraag. Hoofd SBO Edmund Lauf gaf samen met Marcel Betzel een presentatie over de ervaringen van het Commissariaat op dit vlak.

7

Advisering

Hoofdstuk 7

Advisering

Op grond van de Mediawet en/of op verzoek van de minister van OCW adviseert het Commissariaat de minister over het mediabeleid. Zo kreeg het Commissariaat in 2011 de opdracht om een onderzoek te doen naar het beschikbaar stellen van programmagegevens.

Waardering programmagegevens

In opdracht van de minister van OCW is in de periode februari tot en met mei 2011 een onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van een zorgvuldige en evenwichtige beschikbaarstelling van de programmagegevens van de Publieke Omroep. Sinds lange tijd is de vrijgave van programmagegevens een struikelblok tussen de Publieke Omroep en commerciële derden die de programmagegevens willen exploiteren. De NPO, als vertegenwoordiger van de gezamenlijkheid, stelt de programmagegevens aan commerciële derden alleen beschikbaar voor maximaal 72 uur. De commerciële partijen willen een zo breed mogelijke terbeschikkingstelling om zodoende meerdere exploitatievormen mogelijk te maken. Een projectteam van het Commissariaat heeft voor de beantwoording van de vragen van de minister gekozen voor een onderzoek bestaande uit deskresearch en gesprekken met stakeholders. Daarnaast is onder begeleiding van het Commissariaat een extern onderzoek uitgevoerd naar de waarde van programmagegevens. Om tot een afgewogen beantwoording van de vragen te komen, is de bestaande situatie in zowel Nederland als omliggende landen (België, Verenigd Koninkrijk en Duitsland) in kaart gebracht. Daarnaast is de relevante jurisprudentie beschreven. De huidige situatie en de ervaringen uit het buitenland zijn vertaald naar (mogelijke) scenario's die ontstaan als programmagegevens worden vrijgegeven.

Belangrijkste conclusie uit de geschetste scenario's is dat, voor zover het gaat om papieren gidsen, de bestaande situatie zonder meebewegen van andere aanbieders van programmagegevens nauwelijks zal veranderen. Met deze conclusie in het achterhoofd zijn op basis van de door bureau Duff & Phelps uitgevoerde waardebeoordeling van programmagegevens twee modellen ontwikkeld die leiden tot een evenwichtige en zorgvuldige terbeschikkingstelling van programmagegevens.

Het eerste model stelt een graduele vrijgave voor, uitgaande van een hoge startprijs die na vijf jaar teruggaat naar 0 of kostprijs. Het tweede model opent de markt stapsgewijs door een prijsbepaling op het middelpunt van de waardeband. Deze prijs wordt tweejaarlijks herberekend, waarbij de ontwikkelingen die plaatsvinden in

de markt in ogenschouw worden genomen. Afhankelijk van de marktontwikkeling daalt of stijgt vervolgens de prijs van de programmagegevens. Voor beide modellen geldt dat de termijn van de beschikbaarheidstelling zodanig moet zijn dat meerdere exploitatievormen mogelijk worden. Dat impliceert een beschikbaarheidstelling zes weken voorafgaand aan exploitatie. In haar mediabrief van 15 juni heeft de minister het advies van het Commissariaat overgenomen en aan de Tweede Kamer het tweede model voorgesteld.

Meerjarenbegroting NPO

In het najaar bracht het Commissariaat advies uit aan de minister van OCW over de Meerjarenbegroting 2012-2016 van de NPO. De betreffende begroting is opgesteld in de context van de bezuinigingen die met ingang van het jaar 2013 hun beslag krijgen. Het Commissariaat gaf aan het juist in die context van belang te vinden om de publieke waarde en het onderscheidende karakter van de publieke omroep te bewaken. Voor een deel gebeurt dit via de prestatieovereenkomst. Daarnaast pleitte het Commissariaat voor doorontwikkeling van de kwaliteitskaart of voor het opzetten van een ander geschikt meetinstrument voor het monitoren van inhoudelijke en bereikprestaties. Verder schreef het Commissariaat veel belang te hechten aan een adequaat risicomanagement binnen de NPO, gericht op de financiële risico's die samenhangen met bezuinigingen en met structuurwijzigingen zoals toetreding, uittreding, fusie en faillissement.

Het Commissariaat adviseerde positief over de beëindiging van vier televisie themakanalen en 38 webkanalen audio. Daarmee resteren acht themakanalen en veertig webkanalen audio. Het aantal websites wordt teruggebracht van 1074 naar 615: acht procent meer dan de door de minister verlangde reductie van 35 procent. Het Commissariaat miste in de meerjarenbegroting een concreet overzicht van alle aanbodkanalen en alle websites. Een dergelijk overzicht is onder meer van belang omdat een website zich kan ontwikkelen tot aanbodkanaal en dan de goedkeuring van de minister behoeft.

Het Commissariaat toonde begrip voor de wens van de NPO om alternatieve inkomstenbronnen te willen verkennen, zoals het marktconform aanbieden van een betaalvariant van Uitzending Gemist. Voorwaarden zijn dat gebruikers van het media-aanbod geen nadeel ondervinden en dat geen marktverstoring plaatsvindt.

Naam:

EDMUND LAUF

Leeftijd:

52 jaar

Afdeling:

Strategie, Beleid en Onderzoek

“Mijn zoon zat laatst televisie te kijken toen hij zei: ‘Daar moeten jullie nu een vette boete voor geven.’ Dat is nog vaak het beeld van de buitenwereld, dat wij vooral vette boetes uitschrijven. Maar andere onderwerpen maken het werken bij het Commissariaat voor mij juist uitdagend. Het metatoezicht op het NICAM (de instantie achter de Kijkwijzer, red.) is bijvoorbeeld minder zichtbaar, maar werkt wel uitstekend. Zo dragen we er aan bij dat minderjarigen niet geconfronteerd worden met schadelijke beelden. Verder hebben we ervoor gezorgd dat het maximum van twaalf minuten reclame per uur nauwelijks meer wordt overschreden. Op zo’n succesje mogen we best trots zijn. Ook de Mediamonitor die wij jaarlijks uitbrengen is uniek. Een dergelijk onafhankelijk onderzoek naar de ontwikkeling van media en media-concentraties in Nederland wordt alleen nog door het Commissariaat gedaan, universiteiten richten zich meer op het buitenland.

Voordat ik bij het Commissariaat werkte, was ik onderzoeker en docent methoden van communicatieonderzoek aan de Universiteit van Amsterdam. Aan de universiteit lever je een paper bij internationale vaktijdschriften in en hoop je dat het gepubliceerd wordt. Het aardige van mijn functie bij het Commissariaat is dat ik een bepaalde mate van invloed kan uitoefenen op het beleid. Dan denk ik bijvoorbeeld aan de implementatie van de beleidsregels voor video-on-demand diensten, een mijlpaal voor ons in 2011. Dat heeft concrete gevolgen voor media-instellingen. Spannend om te zien hoe dat uitwerkt. Niet alleen de onderwerpen, maar ook mijn collega’s maken het werk uitdagend. De afdeling SBO bestaat uit zelfstandige professionals met uiteenlopende achtergronden: beleidsmedewerkers, adviseurs met juridische achtergrond, collega’s die uitstekend adviezen kunnen schrijven en onderzoekers met een wetenschappelijke achtergrond. De samenwerking is erg plezierig, we zijn open en houden elkaar scherp. Ik ben vrij direct, maar ik verwacht ook van mijn medewerkers dat zij mij aanspreken op mijn functioneren en op wat ze van mij verwachten.”

Met een nieuwe opbouw won de meerjarenbegroting aan helderheid en sturingskracht. Per speerpunt en per net of aanbodkanaal zijn een selectie van de ambities uit het concessiebeleidsplan, alle afspraken uit de prestatieovereenkomst en de beleidsdoelstellingen voor 2012 in de begroting opgenomen.

Begroting Wereldomroep 2012

Voor de Wereldomroep met zijn lange historie was 2011 een jaar met ingrijpende gebeurtenissen. Als gevolg van de bezuinigingen die het kabinet aan de publieke omroep heeft opgelegd blijft slechts één hoofdtak over, namelijk het verspreiden van het vrije woord in gebieden waar het met de persvrijheid minder goed gesteld is. Deze taak zal worden uitgevoerd onder de vleugels van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Als publieke media-instelling zal de Wereldomroep met ingang van 2013 ophouden te bestaan.

Door deze ontwikkelingen had de Wereldomroep in zijn begroting weinig ruimte voor nieuw beleid. Daarbij hoeft de Wereldomroep zich van de minister niet langer te houden aan de prestatieovereenkomst, zodat de aandacht in 2012 gericht kan worden op het reorganisatieplan. Tegen de korting op het budget, de verplichting om een reorganisatieplan op te stellen en het laten vervallen van de prestatieovereenkomst heeft de Wereldomroep overigens bezwaar aangetekend.

Ten aanzien van het verspreiden van het vrije woord maakt de Wereldomroep naar het oordeel van het Commissariaat overwegend verstandige keuzes. Daaronder valt het aanbieden van content voor landen in Noord-Afrika waar verkiezingen voor de deur staan, het in de lucht houden van een Chinese website en de keuze voor Latijns-Amerika als doelgebied omdat daar de situatie op het gebied van persvrijheid aan het verslechteren is. Het leveren van content voor de Antillen zal in 2012 volgens plan moeten worden overgeheveld naar de NPO.

Advies naleving prestatieovereenkomst NPO

Het Commissariaat stelde in het verslagjaar het validatiedocument vast dat behoort bij de Prestatieovereenkomst 2010-2015, die is gesloten tussen de NPO en de minister van OCW. Ook werd de naleving van de prestatieafspraken over het jaar 2010 geverifieerd.

In het validatiedocument is de wijze vastgelegd waarop de NPO jaarlijks zal rapporteren over de naleving van de prestatieafspraken. Het Commissariaat heeft naar aanleiding van zijn bevindingen twee voorwaarden aan het validatiedocument verbonden. Beide voorwaarden hebben betrekking op het instrument waarmee, onder andere, televisieprogramma's worden geïnclassificeerd, de Cross-mediale Content Classificatie (kortweg: CCC-indeling).

Met dit instrument worden vier prestatieafspraken verantwoord die betrekking hebben op de variatie en op de onderscheidendheid van het programma-aanbod. De eerste voorwaarde is dat de NPO een transparante codeerinstructie ontwikkelt. De tweede voorwaarde betreft het waar nodig aanscherpen van de definities van de categorieën uit het codeboek. De NPO dient beide voorwaarden voor 1 mei 2012 te realiseren.

Op basis van de verifiëring van de Terugblik 2010, waarin de NPO rapporteert over de realisatie van de prestatieafspraken, concludeerde het Commissariaat dat de NPO twee van de 24 jaarlijks na te leven afspraken niet heeft nageleefd. Ten eerste bereikte de publieke omroep met het audio-aanbod wekelijks 47,5 procent, in plaats van de afgesproken 50 procent van alle Nederlanders. En ten tweede realiseerde Nederland 3 onder de publieksgroep 20-34 jaar een kleiner, in plaats van groter bereik ten opzichte van 2009: 55,6 procent in 2010 en 56,5 procent in 2009. Aangezien de NPO slechts een beperkte controle heeft over gerealiseerde kijk- en luistercijfers, vallen deze bereikafspraken buiten de afspraken waarvoor de minister bij het niet nakomen ervan een boete kan opleggen.

Advies prestatieovereenkomst Wereldomroep 2010-2015

De Prestatieovereenkomst 2010-2015 tussen de minister van OCW en de Stichting Radio Nederland Wereldomroep is met terugwerkende kracht per 1 januari 2010 in werking getreden. Het Commissariaat controleert de naleving van de prestatieafspraken. Dit betekent dat het Commissariaat de wijze waarop de naleving wordt verantwoord, valideert en jaarlijks verifieert. Gelet op de plannen van het kabinet met de Wereldomroep heeft het Commissariaat besloten zijn bevindingen beknopt te houden. Eind juni 2011 informeerde het Commissariaat het ministerie van OCW over de naleving van de Prestatieovereenkomst RNW in 2010.

Het Commissariaat stelde vast dat de Wereldomroep met voortvarendheid meetinstrumenten ontwikkelt en constateerde dat als die lijn wordt voortgezet, tijdig een definitief validatiedocument voor alle afspraken kan worden vastgesteld. De instrumenten voor 13 van de 46 afspraken zijn reeds definitief, voor 5 afspraken zijn voorlopige rapportages mogelijk en voor 13 afspraken zijn de instrumenten in ontwikkeling. In 14 van de 46 gevallen is geen afzonderlijk meetinstrument nodig om de naleving te kunnen verantwoorden.

Dat nog niet alle afspraken kunnen worden gemeten en niet alle gemeten afspraken zijn gehaald, achtte het Commissariaat van ondergeschikt belang, afgezet tegen de vooruitgang die al binnen een jaar is geboekt.

Evaluatie financiering regionale publieke media-instellingen 2009-2011

Op grond van de Mediawet evalueerde het Commissariaat eind 2011 de financiering van de regionale publieke media-instellingen. Het was de tweede evaluatie sinds de provincies per 1 januari 2006 volledig verantwoordelijk zijn geworden voor de bekostiging van de regionale omroepen.

De evaluatie betrof een feitelijk verslag over de periode 2009-2011 en richtte zich vooral op de vraag of er als gevolg van de nieuwe financieringsstructuur sprake is van een eenvoudiger en transparanter systeem waarbij de publieke regionale omroepfunctie gegarandeerd blijft. Ook is nagegaan of de provincies hun zorgplicht daadwerkelijk waarmaken en kunnen waarmaken. Om deze vragen te beantwoorden is gekeken naar de centrale begrippen uit het wetsartikel 2.170 dat de financiering regelt: instandhouding van het in 2004 bestaande niveau, kwalitatief hoogwaardige programmering en programmatische onafhankelijkheid.

Het Commissariaat oordeelde dat provincies in de periode 2009-2011 aan hun zorgplicht hebben voldaan: door middel van indexering van het subsidieniveau hebben provincies het de omroepen mogelijk gemaakt het activiteitsniveau van 2004 kwalitatief en kwantitatief in stand te houden. Omdat het begrip 'kwalitatief hoogwaardige programmering' niet meetbaar is gemaakt, heeft het Commissariaat niet kunnen vaststellen of de provinciale financiering het in de periode 2009-2011 mogelijk heeft gemaakt dat regionale omroepen een kwalitatief hoogwaardige programmering konden aanbieden. Alle provincies hebben zorggedragen voor de bekostiging van ten minste een regionale omroep en er is sprake van continuïteit van bekostiging. De onafhankelijkheid van de regionale omroepen ten opzichte van de provincies is voldoende gewaarborgd.

De evaluatie vond plaats in een periode dat verschillende regionale omroepen met bezuinigingen werden geconfronteerd. Naar aanleiding daarvan ontstond in de loop van 2011 een discussie tussen provincies en omroepen over de vraag of er een wettelijke verplichting is tot instandhouding van het niveau van 2004 door middel van indexering van het subsidiebedrag. Beantwoording van die vraag viel buiten het kader van de evaluatie. Over de interpretatie van de wet zal de rechter in eerste instantie een uitspraak doen.

Uitvoeringstoets

Op verzoek van de directie MLB van het ministerie van OCW toetste het Commissariaat een wetsvoorstel op uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Deze zogeheten uitvoeringstoets had betrekking op het voorstel van wet tot wijziging van de Mediawet 2008 in verband met de

aanpassing van de rijksmediabijdrage, opheffing van de Stichting Radio Nederland Wereldomroep als publieke media-instelling en aanpassingen van meer technische aard. Het departement liet in zijn reactie weten de meeste opmerkingen te zullen overnemen.

8.

Mediamonitor

Hoofdstuk 8

Mediamonitor

In 2011 bracht de Mediamonitor van het Commissariaat twee publicaties uit. In het voorjaar was dit een uitgebreide Engelstalige versie van het Nederlandse rapport. Het doel hiervan was om een internationaal publiek een actueel beeld van de Nederlandse mediamarkten te bieden. Om de informatie te duiden is de Nederlandse situatie vergeleken met de situatie in zeven andere Europese landen.

In oktober verscheen de tiende editie van het jaarlijkse rapport van de Mediamonitor, met daarin een terugblik op de ontwikkelingen in het Nederlandse medialandschap in de afgelopen tien jaar. Dat landschap is door fusies en overnames steeds internationaler geworden. Desondanks zijn er ook nog aanbieders van eigen bodem die binnen de mediasector een flink marktaandeel weten te behouden, zoals de Publieke Omroep en de Telegraaf Media Groep. In financieel opzicht hebben de dagbladuitgevers hun omzet over de afgelopen tien jaar terug zien lopen. Om positieve bedrijfsresultaten te behouden, hebben zij zich genoodzaakt gezien aandeelkapitaal of bedrijfsonderdelen te verkopen. Bij de omroepen leidde juist het uitbreiden van de aanvankelijk primaire televisieactiviteiten naar radio en internet tot een gestage toename van de omzet.

De Mediamonitor heeft aangetoond dat er nagenoeg de gehele periode 2001-2010 sprake is van een sterk geconcentreerde markt, zowel op de markt voor dagbladen als op de markten voor televisie en radio. Op alle drie de markten zijn er slechts drie partijen die het merendeel van de markt in handen hebben. Bij de dagbladen hebben drie uitgevers in 2010 een gezamenlijk aandeel van 70 procent, in 2001 was dit zelfs 84 procent. Bij televisie hebben de drie grootste omroepen in 2010 en 2001 een gezamenlijk aandeel van 76 procent en bij radio hebben de drie grootste omroepen in 2010 een gezamenlijk aandeel van 62 procent, 13 procent meer dan negen jaar geleden.

Naar aanleiding van het tienjarige bestaan van de Mediamonitor is met een tiental experts nagedacht over de opzet van de huidige en toekomstige Monitor. Ook is de lezers gevraagd om via een online enquête hun mening over het rapport, de onderzoeken en de website te geven. Samengevat is er veel lof over hoe de Mediamonitor zich door de jaren heen heeft gevestigd. Vooral het bijeenbrengen van trends, ontwikkelingen bij mediabedrijven en resultaten van gebruiksonderzoeken in één rapport wordt als waardevol gezien. Een mogelijke verbetering zou bijvoorbeeld

zijn het opnieuw opnemen van de belangrijkste telecom-aanbieders, kabel- en satellietexploitanten. Daarnaast is onder meer aangegeven dat reeds uitgevoerde onderzoeken naar het brongebruik van nieuwstelsels en de samenstelling van nieuwsredacties herhaald zouden kunnen worden. Alle op- en aanmerkingen worden afgewogen en het resultaat zal te zien zijn in de Mediamonitor die in 2012 verschijnt.

Meer informatie over de verschenen publicaties en de evaluatie is te vinden op www.mediamonitor.nl.

RECEPTIE

9.

Vaste boekenprijs

Hoofdstuk 9

Vaste boekenprijs

Sinds 1 januari 2005 geldt volgens de Wet op de vaste boekenprijs (Wvbp) voor Nederlands- en Friestalige boeken en voor bladmuziek een vaste verkoopprijs. Met de wet wordt beoogd een pluriform en breed beschikbaar aanbod van boeken en bladmuziekuitgaven te bevorderen. Het toezicht op de naleving van de Wvbp en het Besluit vaste boekenprijs (Bvbp) door uitgevers en verkopers van boeken en bladmuziekuitgaven is een taak van het Commissariaat. Het toezicht vindt vooral plaats op basis van vragen en klachten van belanghebbenden. Deze opzet sluit aan bij wat de indieners van het wetsvoorstel voor ogen stond.

In het verslagjaar werden per maand gemiddeld 70 tot 75 vragen van uitgevers en boekverkopers over de toepassing van de Wvbp beantwoord. De meeste vragen hadden betrekking op voorgenomen promotieacties van uitgevers, kortingsmogelijkheden voor boekverkopers en de rechtmatigheid van acties met boeken. Ook werden maandelijks ongeveer 55 vragen en verzoeken behandeld met betrekking tot het melden en wijzigen van boekenprijzen via de website van het Commissariaat. Daarnaast werd bij een aantal uitgevers en verkopers een workshop over de vaste boekenprijs georganiseerd.

Vorgenomen wijzigingen Wvbp

In december 2011 zijn enkele wijzigingen in de Wvbp, waaronder het opnieuw invoeren van de werknemerskorting en het afschaffen van de vaste prijs voor buitenlandse bladmuziekuitgaven, door de Tweede Kamer aangenomen. Tijdens de behandeling van de wetsvoorstellen door de Tweede Kamer is tevens een amendement ingediend waarmee wetenschappelijke boeken die in vorm en inhoud gericht zijn op informatieoverdracht in onderwijsleersituaties en waarvan het gebruik door een instelling van HBO of WO verplicht is voorgeschreven, worden uitgezonderd van de Wvbp. De voorgestelde wijzigingen zullen in de loop van 2012 in de Eerste Kamer worden behandeld, waarna de wijzigingen die door de Eerste Kamer worden aangenomen medio 2012 of begin 2013 in werking zullen treden.

Geen vaste prijs e-boek

Bij brief van 23 november 2011 heeft de staatssecretaris van OCW de Tweede Kamer bericht dat er vooralsnog geen vaste prijs voor e-boeken zal worden ingevoerd. Volgens de staatssecretaris draagt een vaste prijs voor e-boeken niet bij aan de instandhouding van een pluriform en breed beschikbaar boekenaanbod en zou een vaste prijs voor e-boeken de doorbraak van e-boeken vertragen en een rem zetten op innovatie. Bovendien zou een vaste prijs voor e-boeken op juridische bezwaren stuiten.

Voorlichting collectieve bestellingen studieboeken

Het Besluit vaste boekenprijs biedt de mogelijkheid 10% korting toe te passen bij de verkoop van studieboeken via studieverenigingen aan hun leden. Om deze korting toe te passen, moet aan een aantal voorwaarden zijn voldaan. Om onduidelijkheid over deze voorwaarden weg te nemen, verzond het Commissariaat een brief met uitleg hierover aan belanghebbenden bij deze kortingsregeling, waaronder aan verkopers van studieboeken, de VSNU en de HBO-raad. De informatiebrief legde de voorwaarden nader uit en gaf aan hoe studieverenigingen ervoor kunnen zorgen dat 10% korting op studieboeken kan worden (door)gegeven aan hun leden.

Voorlichting aanbestedingen vakliteratuur

In maart organiseerde het Commissariaat een bijeenkomst over aanbestedingen die (onder meer) betrekking hebben op Nederlandstalige boeken. Geinventariseerd werd tegen welke problemen boekverkopers aanlopen bij het uitbrengen van offertes voor aanbestedingen. Volgens de boekverkopers komt het regelmatig voor dat overheidsinstanties die aanbestedingen uitschrijven onvoldoende op de hoogte zijn van de regels over de vaste boekenprijs, zodat het voor boekverkopers niet mogelijk is om een offerte uit te brengen zonder het risico te lopen dat in strijd met de vaste boekenprijs wordt gehandeld. Om ervoor te zorgen dat in offerteaanvragen beter rekening wordt gehouden met de regels over de vaste boekenprijs, heeft het Commissariaat diverse overheidsinstanties hierover nader geïnformeerd.

Printing On Demand

Op verzoek van de Koninklijke Boekverkopersbond heeft het Commissariaat zich uitgesproken over de vraag wanneer een uitgave die via Printing On Demand (POD) wordt vervaardigd moet worden aangemerkt als een boek in de zin van de Wvbp. Het Commissariaat heeft als bestuurlijk rechtsoordeel uitgesproken dat een middels POD-techniek vervaardigde, ongewijzigde bijdruk van een boek dat onder de Wvbp valt, een boek is in de zin van de Wvbp. Daarvoor geldt dus een vaste prijs. Ten aanzien van gewijzigde herdrukken en nieuwe werken die middels POD-techniek worden vervaardigd, is naar het oordeel van het Commissariaat sprake van een boek in de zin van de Wvbp als op één dag door een of meer uitgevers, verkopers of eindafnemers bij dezelfde POD-uitgever/-drukker meer dan een exemplaar van een POD-uitgave is besteld. Dit betekent dat de uitgever voor een dergelijke uitgave een vaste prijs moet vaststellen en bij het Commissariaat moet melden en

A portrait of Nienke Meester, a young woman with long blonde hair, wearing a grey cardigan and a light-colored patterned scarf. She is holding a dark folder or book. The background is a blurred indoor setting with a window showing a car outside.

Naam:

NIENKE MEESTER

Leeftijd:

26 jaar

Afdeling:

Handhaving

"Dit is mijn eerste baan na de universiteit. Ik heb staats- en bestuursrecht gestudeerd en vervolgens heb ik een master privaatrecht gedaan. Tijdens deze master volgde ik colleges communicatie- en mediarecht bij commissaris Madeleine de Cock Buning. In 2010 brachten we een bezoek aan het Commissariaat. Het klinkt misschien cliché, maar de organisatie sprak mij meteen aan. Het leek mij mooi om voor een werkgever te werken met een uitgesproken missie, namelijk het bewaken van de pluriformiteit, onafhankelijkheid en toegankelijkheid van de informatievoorziening. Dat ik me kan specialiseren in een rechtsgebied, sprak me bovendien meer aan dan van alles een beetje afweten. Ik ben de vacatures op de website in de gaten blijven houden en zie, inmiddels werk ik al een jaar met veel plezier bij het Commissariaat.

Ik houd mij onder meer bezig met de handhaving van de Wet op de vaste boekenprijs. Deze wet is vrij overzichtelijk. Veel zaken hebben betrekking op het beginsel dat boekverkopers bij verkoop van een boek geen ongeoorloofde korting mogen verstrekken. Maar omdat uitgeverij en boekverkopers steeds nieuwe promotiemethoden bedenken, word je telkens voor nieuwe vraagstukken gesteld.

Net als bij de handhaving van de Mediawet, spelen nieuwe technologieën ook een rol bij de vaste boekenprijs. Zo hebben we vorig jaar een bestuurlijk rechtsoordeel gegeven over uitgaven die via printing on demand worden gemaakt. Het was daarbij de vraag of deze boeken onder de Wet op de vaste boekenprijs vallen. Als jurist vind ik het erg interessant om dat soort kwesties uit te pluizen.

Bij het Commissariaat krijg ik alle ruimte en kansen om me verder te ontwikkelen. Mijn grootste uitdaging is om juridische vraagstukken in begrijpelijke taal te verwoorden. Een besluit dat helder gemotiveerd en goed leesbaar is, begrijpt men beter. Mijn collega's staan altijd klaar om mij hierbij te begeleiden."

dat de verkoper gehouden is deze vaste prijs toe te passen. De Vereniging van Zelfstandige Uitgevers heeft tegen dit rechtsoordeel bezwaar gemaakt, dat echter niet tot een ander oordeel van het Commissariaat heeft geleid.

Cashback

In 2010 oordeelde de rechtbank Amsterdam in een civielrechtelijke procedure dat de verkoop van boeken via de zogeheten cashback constructie van de aanbieder van internetadvertenties SplinQ er toe leidt dat verkopers van boeken ongeoorloofde korting op de vaste boekenprijs verlenen. SplinQ ging in hoger beroep bij het gerechtshof

Amsterdam en werd in het gelijk gesteld. Het hof oordeelde dat het verkopen van boeken met tussenkomst van SplinQ niet in strijd is met de Wet op de vaste boekenprijs. Het Commissariaat volgt het hof niet in zijn oordeel en heeft cassatie ingesteld.

Digitale nieuwsbrief

In mei bracht het Commissariaat bij wijze van proef voor het eerst een digitale nieuwsbrief uit over de vaste boekenprijs. De nieuwsbrief gaat nader in op door het Commissariaat genomen besluiten.

Sanctiebeschikkingen 2011

DATUM	BETROKKENE	OVERTREDING	ARTIKELN	BOETE
8 maart	bol.com B.V.	Korting op boeken	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 30.000,- (bezwaar gemaakt)
8 maart	Magazijn De Bijenkorf B.V.	Korting op boeken	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 37.500,-
24 maart	Boekhandel Van den Munckhof B.V.	Korting op boeken	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 3.750,-
19 april	NRC Handelsblad B.V.	Korting op boeken	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 35.000,- (bezwaar gemaakt)
17 mei	Medische Studenten Faculteitsvereniging Utrecht 'Sams'	Korting op studieboeken	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 501,-
12 juli	Noordhoff Uitgevers B.V.	Niet vaststellen en niet melden vaste prijs, korting op boeken	Artikel 2 en artikel 4, eerste lid, eerste volzin Wvbp, alsmede artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 2,-
26 juli	Albert Heijn	Korting op boeken	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 1,-
26 juli	De Wakkere Muis B.V.	Niet (tijdig) melden vaste prijs	Artikel 4, eerste lid eerste volzin, Wvbp	€ 1,-
26 juli	FH Super V.O.F.	Korting op boeken	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 1,-
6 september	Albert Heijn B.V.	Korting op boeken	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 1,-
20 september	Boekenwarenhuis B.V.	Korting op boeken	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 1.000,- (bezwaar gemaakt)
4 oktober	Gottmer Uitgevers Groep	Niet juist melden combinatieprijs	Artikel 4, eerste lid, eerste volzin Wvbp	€ 1,-
29 november	Wegener Media B.V.	Korting op boeken	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 1.000,-
29 november	Dutch Media Uitgevers B.V.	Niet (tijdig) melden vaste prijs	Artikel 4, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 1,-
13 december	G+J Publishing	Niet melden vaste prijs, vaststellen ongeoorloofde ledenprijs, korting op boeken	Artikel 4, eerste lid, eerste volzin, Wvbp, artikel 10 Bvbp en artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 11.001,-
20 december	Mood for Magazines B.V.	Korting op boeken	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 1.000,-
20 december	ECl Holding BV	Korting op boeken	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	€ 15.000,-

Waarschuwingen 2011

DATUM	BETROKKENE	OVERTREDING	ARTIKELN	BESLUIT
11 januari	A.W. Bruna Uitgevers B.V.	Niet (tijdig) melden combinatieprijs	Artikel 4, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	Waarschuwing
25 januari	Stichting Eén en Ander	Korting op boeken	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	Waarschuwing

Beslissingen op bezwaar 2011

DATUM	BETROKKE NE	ONDERWERP	BESLUIT
8 februari	Off-Screen Studievereniging Film- en Televisie Wetenschap	Bezwaar tegen boete wegens korting op studieboeken	Het Commissariaat verklaart het bezwaar van Off-Screen ongegrond.
12 juli	Bol.com	Bezwaar tegen boete wegens korting op boeken	Het Commissariaat verklaart het bezwaar van bol.com ongegrond. (beroep ingesteld)
9 augustus	ECI Nederland B.V.	Bezwaar tegen rechtsoordeel over uitleg artikel 10 Wvbp en artikel 12 en 13 Bvbp	Het Commissariaat verklaart het bezwaar van ECI ongegrond.
20 september	NRC Handelsblad B.V.	Bezwaar tegen boete wegens korting op boeken	Het Commissariaat verklaart het bezwaar van NRC gedeeltelijk gegrond en herroept het primaire besluit van 19 april 2011 in zoverre dat de hoogte van de boete wordt vastgesteld op € 25.000,- (beroep ingesteld)
20 september	bol.com B.V.	Bezwaar tegen openbaar maken sanctiebesluit en beslissing op bezwaar	Het Commissariaat verklaart het bezwaar van bol.com ongegrond.
15 november	Vereniging van Zelfstandige Uitgevers	Bezwaar tegen rechtsoordeel over Printing on Demand	Het Commissariaat verklaart het bezwaar van VZU niet-ontvankelijk.

Bestuurlijke rechtsoordelen 2011

DATUM	BETROKKE NE	ARTIKELEN	RECHTSOORDEEL
8 februari	ECI voor boeken en platen B.V.	Artikel 14, tweede lid, onderdeel b, Bvbp en artikel 11 Wvbp in samenhang met artikel 4, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	Het Commissariaat geeft een rechtsoordeel over het vaststellen van meerdere bijzondere boekenclubprijzen en het melden van deze boekenclubprijzen bij het Commissariaat.
22 februari	Uitgeverij Terra Lannoo B.V.	Artikel 14 Wvbp in samenhang met de artikelen 7 en 8 Bvbp	Het Commissariaat geeft een rechtsoordeel over de toepassing van artikel 14 Wvbp in samenhang met de artikelen 7 en 8 Bvbp ten aanzien van het cumuleren van actieprijs en combinatieprijs.
24 maart	ECI Nederland B.V.	Artikel 10 Wvbp en artikel 12 en 13 Bvbp	Het Commissariaat geeft een rechtsoordeel over de toepassing van 10 Wvbp en de artikelen 12 en 13 Bvbp ten aanzien van de voorgenomen samenwerking van ECI Nederland met een derde.
12 juli	Koninklijke Boekverkopersbond	Artikel 1, onderdeel b juncto artikel 2, artikel 4 en artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	Het Commissariaat geeft een rechtsoordeel over de toepassing van artikel 1, onderdeel b, juncto de artikelen 2, 4 en 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp ten aanzien van POD uitgaven.
26 juli	Boekhandel Meeressen	Artikel 6, eerste lid, sub b, Wvbp	Het Commissariaat geeft een rechtsoordeel over de toepassing van artikel 6, eerste lid, sub b, Wvbp ten aanzien van een verkoper die zijn winkel in een andere plaats onder een andere naam voortzet.
1 november	Van Duuren Media B.V.	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	Het Commissariaat geeft een rechtsoordeel over de toepassing van artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp ten aanzien van een actie waarbij gratis inzage in de elektronische versie van een boek wordt verschaft aan iedereen die het ISBN van dat boek registreert.
15 november	Boekhandel Van Kemenade & Hollaers B.V.	Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp	Het Commissariaat geeft een rechtsoordeel over de toepassing van artikel 6, eerste lid, eerste volzin Wvbp ten aanzien van het verstrekken van een vergoeding voor boekverkoppen die via de website van die school zijn gerealiseerd.

Overige besluiten 2011

DATUM	BETROKKE NE	ONDERWERP	BESLUIT
28 juni	Studie Bijdehand V.O.F.	Besluit over verzoek bestuurlijk rechtsoordeel over voorgelegde bedrijfsvoering	Het Commissariaat besluit geen bestuurlijk rechtsoordeel te geven over de voorgelegde bedrijfsvoering van Studie Bijdehand.
26 juli	ECI Nederland B.V.	Besluit over publicatie bestuurlijk rechtsoordeel en beslissing op bezwaar	Het Commissariaat besluit het bestuurlijk rechtsoordeel d.d. 24 maart 2011 en de beslissing op bezwaar d.d. 9 augustus 2011 niet op zijn website te publiceren.
20 september	bol.com B.V.	Besluit over publicatie sanctiebesluit en beslissing op bezwaar	Het Commissariaat besluit de sanctiebeschikking en de beslissing op bezwaar op zijn website te publiceren.

10.

Publieksvragen en -klachten

Hoofdstuk 10

Publieksvragen en -klachten

Het Commissariaat ontvangt jaarlijks vele vragen en klachten van het publiek. In 2011 waren dit exact 300 brieven en e-mails. In ruim de helft van de gevallen ging het om een klacht, bij bijna 40 procent alleen om een vraag. In sommige gevallen was er zowel sprake van een klacht als van een vraag. Naar aanleiding van dertien e-mails is nader onderzoek verricht. In geen enkel geval bleek er sprake te zijn van een overtreding.

Hoewel een grote verscheidenheid aan onderwerpen is gepasseerd, is 85 procent van alle e-mails en brieven in te delen in vijf groepen. Klachten over abonnementsgerelateerde zaken bij kabelaars en satellietbedrijven kwamen veruit het meest voor in 2011. Deze e-mails gingen veelal over het gewijzigde zenderaanbod in de digitale televisiepakketten van Ziggo. De tweede grote categorie had betrekking op de inhoud van televisie- of radioprogramma's. In deze categorie vallen de opmerkingen over onder meer geweld, discriminatie en onzedelijk gedrag in programma's. De derde categorie en tevens de eerste categorie waar meer vragen dan klachten werden voorgelegd, was die van de vergunningen. In de meeste gevallen ging het om particulieren die meer informatie wilden over het oprichten van een omroep of een evenementenzender. De vierde categorie was die met opmerkingen over vorm, inhoud en hoeveelheid reclamespots of promo's. In 2010 kwamen dergelijke opmerkingen nog het meeste voor met een aandeel van 20 procent van alle binnengekomen brieven en e-mails; in 2011 is het aandeel gedaald tot 11 procent. Naast deze vier categorieën waren er ook relatief veel vragen en klachten over mogelijke sluikreclame of sponsoring (9 procent).

Het Commissariaat zelf was in tien gevallen onderwerp van schrijven. Daarbij ging het om vragen over de website, om een verzoek tot een bezoek aan de organisatie of om de rol van het Commissariaat in een specifieke zaak.

Onderwerpen	Aantal	Percentage
kabel- en satellietexploitanten	124	41
programma-inhoud	41	14
vergunningen	35	12
reclamespots/promo's	33	11
sluikreclame/sponsoring	27	9
mediawetgeving overig	11	4
Commissariaat voor de Media	10	3
geluidsvolume	9	3
niet voor Commissariaat	8	3
bedrijfsvoering omroepen	2	1
totaal	300	100

A portrait of Fred van der Gon Netscher, a middle-aged man with grey hair, smiling warmly. He is wearing a dark blue jacket over a dark turtleneck. The background is a vibrant, abstract painting with shades of purple, blue, and red. The portrait is partially overlaid by a white text box on the right side of the page.

Naam:

FRED VAN DER GON
NETSCHER

Leeftijd:

64 jaar

Afdeling:

Communicatie

"Ik werk sinds de oprichting in 1988 bij het Commissariaat. De directie Radio, Televisie en Pers van het ministerie van WVC, waar ik daarvoor werkte, en medewerkers van de toenmalige Regeringscommissaris van de Omroep vormden het personeelsbestand van het nieuwe zelfstandige bestuursorgaan. Tot 2000 zaten we in twee karakteristieke villa's aan de Emmastraat, tegenover het oude KRO-gebouw.

Ik heb jarenlang bij de afdeling Toezicht gewerkt. In die tijd betekende dat vooral: kijken of overtredingen die werden gesignaleerd ernstig genoeg waren om actie te ondernemen. De focus lag op 'foute' reclameuitingen. Het betekende dus veel televisiekijken, hoorzittingen bijwonen en besluiten schrijven. Ik vond het altijd aardig om me in de materie te verdiepen en om van dat hele proces een sluitend verhaal te maken. Kort voor de verhuizing van het Commissariaat naar het huidige pand vond intern een professionaliseringslag plaats, waarbij het toezicht werd gesplitst in 'kijkers' en 'schrijvers', de laatsten met een juridische achtergrond. Omdat ik geen jurist was maar wel altijd veel schreef, heb ik toen de overstap gemaakt naar de afdeling Voorlichting, tegenwoordig Communicatie geheten. Ik houd me onder meer bezig met het beantwoorden van publieksvragen en de interne communicatie, bijvoorbeeld het schrijven en samenstellen van de interne nieuwsbrief. Daarin kan ik ook een beetje mijn creatieve ei kwijt.

Het werk is mij altijd prima bevallen, ik ga elke dag fluitend naar mijn werk. Volgend jaar ga ik met pensioen. Ik ben bepaald geen stilzitter, loop nog veel hard, hou van muziek, theater, tekenen en andere vormen van cultuur. Vooral het contact met collega's zal ik missen. Met een aantal van hen zal ik vast contact blijven houden, is het niet via Facebook dan toch zeker via de jaarlijkse hardloophedstrijd in Hilversum."

11.

Financiële verantwoording 2011

Hoofdstuk 11

Financiële verantwoording 2011

Volgens artikel 34 van de Kaderwet ZBO's, uitgewerkt in het handboek Financiële Verantwoording Commissariaat voor de Media, dient een jaarrekening te worden opgesteld, waarin zowel de apparaatskosten als het beheer (financiering van de media-instellingen) zijn opgenomen. Deze jaarrekening dient voor 15 maart 2012 bij het ministerie van OCW te worden ingediend en behoeft de instemming van de minister van OCW.

De jaarrekening is in de vergadering van 13 maart 2012 door het College van Commissarissen vastgesteld.

De financiële verantwoording apparaat en beheer is door de accountant gecontroleerd en voorzien van een controleverklaring.

Op de volgende pagina's vindt u de verkorte jaarrekening van het apparaat en de subsidieverlening aan de media-instellingen zoals die is opgenomen in de jaarrekening van het beheer.

De in deze verkorte jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Commissariaat voor de Media.

11.1 Algemene toelichting

Waarderingsgrondslagen

Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa, de voorzieningen en de schulden opgenomen tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op de verkrijgingprijs onder aftrek van daarop gebaseerde afschrijvingen. De afschrijvingen zijn conform het Handboek Financiële Verantwoording Commissariaat voor de Media. Bedrijfsgebouwen worden in 40 jaar afgeschreven op basis van annuïteiten. Het hierbij gehanteerde rentepercentage is 5%. Dit was het geldende rentepercentage van een langlopende hypotheek op het moment van de investering. Groot onderhoud wordt in 10 jaar lineair afgeschreven, inventaris in 5 jaar, installaties worden in 5 tot 15 jaar afgeschreven en hard- en software in 4 jaar.

Debiteuren

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van nodig geachte voorzieningen voor mogelijk oninbare vorderingen.

Investeringssubsidies

De van het ministerie van OCW ontvangen investeringssubsidies ten behoeve van de aanschaf van materiële vaste activa worden gerubriceerd onder de bestemmingsreserve. Jaarlijks wordt via de resultaatbestemming een bedrag van de bestemmingsreserve overgeheveld naar de algemene reserve. Dit bedrag correspondeert met de afschrijvingskosten van de materiële vaste activa, die aangeschaft zijn met de betreffende investeringssubsidies.

Voorziening wachtgeld

De voorziening wachtgeld wordt gevormd voor toekomstige en reeds ingegane wachtgeldverplichtingen voor medewerkers en commissarissen. De voorziening wordt gewaardeerd op nominale waarde waarbij wordt ingeschat in welke mate de betreffende medewerker of commissaris gebruik zal maken van de wachtgeldaanspraak.

Voorziening jubileumuitkering

De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde en betreft de verplichting van toekomstige jubileumuitkeringen gebaseerd op de arbeidsvoorwaarden. Bij de berekening van de voorziening is rekening gehouden met de kans dat medewerkers de organisatie vroegtijdig verlaten.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Baten en lasten worden in de jaarrekening opgenomen onverschillig of zij tot ontvangsten of uitgaven in dat boekjaar hebben geleid. Uitgangspunt daarbij is de toerekening van baten en lasten aan de periode waarop zij betrekking hebben, daarbij rekening houdend met het verband tussen die baten en lasten.

Winsten worden slechts opgenomen, indien zij zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar, worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Toegekende subsidiebedragen aan media-instellingen worden pas in de exploitatierekening verwerkt als ze definitief zijn vastgesteld door het ministerie van OCW. Subsidies, die niet voortvloeien uit de mediabegroting en waar het ministerie van OCW ook niet op een andere wijze een dekking voor geeft, komen via de exploitatierekening ten laste van het Bestemmingsfonds (Algemene Media Reserve).

11.2 Balans Apparaat per 31 december

(na resultaatbestemming)

Bedragen x (€ 1.000)

ACTIEF

2011

2010

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen	4.483		4.545	
Installaties	133		75	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	354		496	
		4.970		5.116

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

Debiteuren	1.812		1.421	
Overlopende activa	582		558	
		2.394		1.979

Liquide middelen

1.081

1.154

TOTAAL

8.445

8.249

Bedragen x (€ 1.000)

PASSIEF

2011

2010

EIGEN VERMOGEN

Algemene Reserve	3.599		3.577	
Bestemmingsreserves	1.925		1.975	
		5.524		5.552

VOORZIENINGEN

1.022

1.159

KORTLOPENDE SCHULDEN

Vooruit ontvangen	40		40	
Crediteuren	117		141	
Belastingen en (sociale) premies	137		137	
Overige schulden	1.605		1.220	
		1.899		1.538

TOTAAL

8.445

8.249

11.3 Exploitatierkening Apparaat

Bedragen x (€ 1.000)

	2011	Begroting	2010
BATEN			
Bijdrage OCW	4.728	4.666	4.581
Overige baten/bijzondere baten	1.400	1.200	1.430
<i>Som der baten</i>	<i>6.128</i>	<i>5.866</i>	<i>6.011</i>
LASTEN			
Lonen en salarissen	3.039	2.902	3.135
Sociale lasten	793	668	633
Afschrijving op materiële vaste activa	356	430	375
Overige lasten	1.986	1.917	2.475
<i>Som der lasten</i>	<i>6.174</i>	<i>5.917</i>	<i>6.618</i>
Bedrijfsresultaat	-46	-51	-607
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	18	51	12
Exploitatieresultaat	-28	0	-595
Bestemming van het resultaat:			
Toevoeging/afname Algemene Reserve	22	60	-505
Afname bestemmingsreserve	-50	-60	-90
	-28	0	-595

11.4 Toelichting op de balans Apparaat

Bedragen x (€ 1.000)

Materiële vaste activa

Het verloop in 2011 is als volgt weer te geven.

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Totaal
<i>Saldo per 1 januari</i>				
Aanschafwaarden	5.241	746	2.884	8.871
Cumulatieve afschrijvingen	-696	-671	-2.388	-3.755
Boekwaarde	4.545	75	496	5.116
<i>Mutaties in het boekjaar</i>				
Investeringen	0	78	132	210
Afschrijvingen	-62	-20	-274	-356
Saldo	-62	58	-142	-146
<i>Saldo per 31 december</i>				
Aanschafwaarden	5.241	824	3.016	9.081
Cumulatieve afschrijvingen	-758	-691	-2.662	-4.111
Boekwaarde	4.483	133	354	4.970

De bedrijfsgebouwen worden in 40 jaar afgeschreven op basis van annuïteiten. Het hierbij gehanteerde interestpercentage is 5%. Groot onderhoud wordt in 10 jaar lineair afgeschreven, inventaris in 5 jaar, installaties worden in 5 jaar tot 15 jaar afgeschreven en hard- en software in 4 jaar. In de afschrijving Andere vaste

bedrijfsmiddelen is een bedrag opgenomen van € 31.577 voor de website vaste boekenprijs. Over de grondwaarde ad € 476.000 wordt niet afgeschreven. De WOZ-waarde van het pand bedraagt per 1 januari 2011 € 3.484.000.

Vorderingen

	2011	2010
Debiteuren		
Debiteuren	1.888	1.496
Voorziening voor oninbaarheid	-76	-75
	1.812	1.421
Overlopende activa		
Te ontvangen interest	4	3
Te ontvangen opbrengsten inzake toezichtkosten	561	511
Te ontvangen subsidies	3	0
Vooruitbetaalde kosten/overige	14	44
	582	558

Liquide middelen

	2011	2010
Ministerie van Financiën	1.080	1.151
ING Bank	1	3
	1.081	1.154

De liquide middelen zijn vrij opvraagbaar. In het kader van het Schatkistbankieren is een rekening bij het ministerie van Financiën in gebruik die gekoppeld is aan een ING-rekening die geen saldi vertoont, maar waar wel alle muta-

ties te zien zijn. Via zogenaamde balance-boeking worden dagelijks de saldi overgeheveld naar de rekening van het ministerie van Financiën.

Eigen vermogen

Het verloop in 2011 is als volgt weer te geven.

	Algemene reserve	Bestemmings-reserve website VBP	Bestemmings-reserve nieuwbouw	Totaal
Saldo per 1 januari	3.577	32	1.943	5.552
Resultaatbestemming	22	-22	-28	-28
Saldo per 31 december	3.599	10	1.915	5.524

De Bestemmingsreserve is gevormd uit de eenmalige bijdrage van € 2.269.000 die door het ministerie van OCW is verstrekt ten behoeve van de financiering van de nieuwbouw. Het evenredige deel van de afschrijvingskosten, dat samenhangt met deze nieuwbouw, is via de resultaatbestemming in mindering gebracht op deze Bestemmingsreserve.

Jaarlijks wordt via de resultaatbestemming een bedrag van de investeringsbijdrage in de ontwikkeling van de website vaste boekenprijs overgeheveld naar de algemene reserve. Dit bedrag correspondeert met de afschrijvingskosten van de website die met de betreffende investeringsubsidies is gefinancierd.

Voorzieningen

	2011	2010
Wachtgeld en rijkswachtgeldregeling	977	1.114
Voorziening jubileumuitkeringen	45	45
	1.022	1.159

Voorziening wachtgeld en rijkswachtgeldregeling

Het verloop in 2011 is als volgt weer te geven.

	Wachtgeld	Rijkswachtgeldregeling	Wachtgeld commissarissen	Totaal
Saldo per 1 januari	794	10	310	1.114
Dotaties	146	0	85	231
Vrijval	0	0	-121	-121
Onttrekkingen	-228	-10	-9	-247
Saldo per 31 december	712	0	265	977

De voorziening wachtgeld en rijkswachtgeldregeling is gevormd om de te verwachten uitgaven voor wachtgeldverplichtingen te kunnen bekostigen. Jaarlijks wordt aan de hand van de op dat moment bekende gegevens de hoogte van de voorziening berekend. Zo nodig wordt via een extra dotatie de voorziening op peil gehouden.

Vanaf 2009 wordt aan de voorziening een bedrag gedoteerd ten behoeve van de wachtgeldverplichtingen van de huidige commissarissen. Van de totale voorziening heeft een bedrag van € 194.000 betrekking op een looptijd korter dan 1 jaar.

Voorziening jubileumuitkeringen

	2011	2010
Stand per 1 januari	45	40
Dotatie	6	7
Onttrekkingen	-6	-2
Stand per 31 december	45	45

Met ingang van het verslagjaar 2006 is een voorziening getroffen voor in de toekomst te betalen jubileumuitkeringen aan het personeel. De voorziening wordt bepaald

per personeelslid vanaf het moment dat de werknemer bij het ABP is verzekerd. Van de totale voorziening heeft geen enkel bedrag betrekking op een looptijd korter dan 1 jaar.

Kortlopende schulden

	2011	2010
Vooruitontvangen		
Mediaconcentraties	40	40
Belastingen en sociale premies		
Loonbelasting	62	63
Sociale premies	22	23
Pensioenpremies	53	51
	137	137
Overige schulden		
Af te dragen boetes	1.206	972
Reservering vakantiegeld en vakantiedagen	276	212
Nog te betalen kosten	57	35
Terug te betalen subsidie BES	66	0
	1.605	1.219

De boetes betreffen de nog openstaande boetes per 31 december. Het bedrag aan ontvangen boetes in 2011 van € 241.758 wordt begin 2012 aan het ministerie van OCW afgedragen en is op 31 december 2011 nog in de openstaande boetes verwerkt.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Met Alphabet Nederland B.V. is een operational lease-overeenkomst gesloten voor een personenauto. De resterende leaseverplichting van 18 maanden, exclusief brandstof, bedraagt ultimo 2011 € 15.393.

Met Volvo Car Lease B.V. is een operational lease-over-

eenkomst gesloten voor een personenauto. De resterende leaseverplichting van 31 maanden, exclusief brandstof, bedraagt ultimo 2011 € 43.291.

Met Leaseplan Nederland N.V. is een operational lease-overeenkomst gesloten voor een personenauto. De resterende leaseverplichting van 41 maanden, exclusief brandstof, bedraagt ultimo 2011 € 51.057.

WOPT

In het kader van de WOPT is geen verplichte verantwoording van toepassing.

11.5 Exploitatierkening Beheer

Naast de toezichttaken, die hun weerslag vinden in de jaarrekening 2011 van het apparaat, heeft het Commissariaat voor de Media de taak om de subsidies die door het ministerie van OCW beschikbaar worden gesteld met de

Mediabegroting 2011, door te sluiten naar de media-instellingen (NPO). Tevens ontvangt het Commissariaat van de STER de afdrachten van reclamegelden over 2011. Hieronder vindt u de verantwoording van de geldstromen over het jaar 2011.

Bedragen x (€ 1.000)

	2011	Begroting	2010
BATEN			
Rijksbijdrage media	690.849	690.299	663.774
Reclamegelden STER	209.165	190.000	215.294
Bijzondere baten	302	0	376
<i>Som der baten</i>	<i>900.316</i>	<i>880.299</i>	<i>879.444</i>
LASTEN			
Verstekte subsidies	886.545	880.799	890.300
Overige lasten	320	0	205
Bijzondere lasten	1.303	0	0
<i>Som der lasten</i>	<i>888.168</i>	<i>880.799</i>	<i>890.505</i>
Bedrijfsresultaat	12.148	-500	-11.061
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	700	500	365
Exploitatieresultaat	12.848	0	-10.696
Bestemming van het resultaat:			
Toevoeging/afname Bestemmingsfonds	12.848	0	-10.696
	12.848	0	-10.696

Bestemmingsfonds (Algemene Media Reserve)

Het verloop in 2011 is als volgt weer te geven.

	2011	2010
Saldo per 1 januari	81.702	92.398
Resultaatbestemming	12.848	-10.696
Saldo per 31 december	94.550	81.702

11.6 Toelichting op de exploitatierekening Beheer

Bedragen x (€ 1.000)

	2011	Begroting	2010
Bijzondere baten			
Afwikkeling LLiNK	302	0	0
Vrijval gegarandeerde leningen	0	0	376
	302	0	376
Verstrekte subsidies			
Landelijke Omroepen	759.443	754.864	765.231
Wereldomroep	46.400	46.289	45.714
Muziekcentrum van de Omroep	30.926	30.627	30.627
Nederlands Omroepproductie Bedrijf	23.974	23.974	23.736
Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid	20.721	20.492	20.203
Multiculturele Televisie Nederland	3.081	3.095	3.036
FunX	964	950	950
Organisatie van Lokale Omroepen in Nederland	508	508	500
NIBG Bijdrage Regionalen Digitaal Archief	237	0	297
Afvloeiingsregeling personeel Link	269	0	0
Verzelfstandiging Nederlandse Omroep Stichting	22	0	6
	886.545	880.799	890.300
Overige lasten			
Organisatieadviezen	238	0	120
Accountantskosten	82	0	84
Diversen	0	0	1
	320	0	205
Bijzondere lasten			
Onderzoek kostenbesparing publieke omroepen	1.303	0	0
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten			
Rente lening u/g NPS	72	0	36
Rente Rekening-courantverhoudingen	628	500	329
	700	500	365

Overige informatie

In 2011 was er geen personeel in dienst van Beheer.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het College van Commissarissen van het Commissariaat voor de Media te Hilversum.

Bijgesloten samengevatte jaarrekening, opgenomen in hoofdstuk 11 van dit jaarverslag, bestaande uit de samengevatte balans per 31 december 2011 en de samengevatte exploitatierekening over 2011 met bijbehorende toelichtingen, zijn ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening van het Commissariaat voor de Media per 2011. Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij die jaarrekening in onze controleverklaring van 13 maart 2012.

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Commissariaat voor de Media. Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van het Commissariaat voor de Media.

Verantwoordelijkheid van het College van Commissarissen

Het College van Commissarissen is verantwoordelijk voor het opstellen van een samenvatting van de gecontroleerde jaarrekening in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven op pagina 64.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de samengevatte jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands Recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810, "Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten".

Oordeel

Naar ons oordeel is de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening van het Commissariaat voor de Media per 2011 en in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de toelichting op pagina 64.

Amsterdam, 13 maart 2012

Dubois & Co. Registeraccountants

Origineel getekend door:
A.P. Buteijn

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 AA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
Telefax 020 664 21 87
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

VENNOTEN
drs. A.P. Buteijn
drs. J.J.M. Huijbregts
M. Karman
J.J.H.C. Siengs
drs. G. Visser
MEDEWERKERS-REGISTERACCOUNTANT
M. Bekadi
drs. P.A.J.M. Bonants
drs. R.W.J. Bruinooge
SENIOR ORGANISATIEADVISEUR
drs. P.W.A. Kasteleyn, RC

Commissariaat voor de Media

Postbus 1426
1200 BK Hilversum
T 035 7737700
F 035 7737799
cvdm@cvdm.nl
www.cvdm.nl